

ASIAA JÄSENILLE

mainio

WWW.MTK.FI

2
2019

MAITO PUHUTTA

Tilat tekevät
ratkaisuja → 20

JÄTE RAHAKSI

Nettipalvelu auttaa
kierrättämään → 16

JÄSENETU

Apua biokaasu-
investointiin → 34

"Peurat syövät viljat ja nurmet, ja niiden jätökset sotkevat pellot." → 8

EU-ministerit metsään

Suomen EU-puheenjohtajuus on mainio tilaisuus vaikuttaa Euroopassa ja kiillottaa EU:n kilpeä kotimaassa. On selvää, että Suomi hoitaa perusrutiinit, mutta miksi tyytyä rutiinisuuritukseen, kun tarjolla on mahdollisuus priimaan?

Hallintomme sai hyvän kenraaliharjoituksen, kun se pääsi avustamaan Romanian takkuista puheenjohtamista. Puheenjohtajuuden koetinkiviä ovat brexit ja uusi budjettikehys.

Suomella on kyky luotsata EU kunnialliseen lopputulokseen. Brysselissä saa usein kuulla kiitosta Suomen osaamisesta ja kyvystä löytää ratkaisuja kiperiinkin ongelmiin. Samalla tavalla kiitellään MTK:n työtä. Suomalaisella diplomatialla ratkotaan isoja eurooppalaisia kysymyksiä.

KIITOKSELLA EI KUKAAN elä. Sen tietää varsinkin maatalousyrittäjä. Puheenjohtajuus ei voi olla este ajaa isänmaan asiaa. Tällä asialla ollaan, kun hoidetaan maatalouspolitiikan uudistus oikeille uomille. Maataloutta pitää voida harjoittaa kannattavasti myös pohjolan perukoilla.

Uusi Euroopan parlamentti on mielenkiintoinen kumppani. Valtasuhteissa tapahtui merkittäviä muutoksia. Nimitysruletin jälkeen tiedämme, kenelle Euroopan avainpaikat lankeavat.

Suomi äänesti parlamenttiin kokeneen joukkueen. Maaseudun kannalta on tärkeää, että maatalous-, teollisuus- ja ympäristövaliokuntiin saadaan elinkeinojamme ymmärtävä edustus.

SUOMESSA JÄRJESTETTÄVÄT KOKOUKSET ovat näkyvä osa puheenjohtajuutta. Sipilän hallitus teki virheen sijoittaessaan kokoukset Helsinkiin, mutta sen kanssa nyt eletään. Päättäjille ja medialle on kuitenkin syytä tarjota runsaasti opintoretkiä maataloille, tehtaisiin ja vaikkapa kouluihimme.

Jokainen EU-ministeri ja mukana kulkevat seurueet on vietävä metsään. Istuttakoot muutaman taimen niin kauan kuin kelit sallivat. Metsän uudistamisen ohella on näytettävä puuston harvennuksen merkitys. Tästä suurimmalla osalla EU-päättäjistä ei ole mitään käsitystä. Yleinen harhakäsitys on, että puiden kaataminen tarkoittaa metsän hävittämistä ikiajoiksi.

Isäntien on reilusti uskallettava näyttää, että Suomi on kestävä biotalouden edelläkävijä. Biotalous tarjoaa ratkaisuja, joilla pääsemme irti fossiilitaloudesta. Koska olemme siinä hyviä, on se myös pää pystyssä näytettävä.

Juha Marttila
puheenjohtaja, MTK
Twitter: @Marttila Juha

Klaus Hartikainen,
päätoimittaja

Lähetä palautetta!
mainio@mtk.fi
Twitter: @KLAUHAR

Seuraava Mainio
ilmestyy 26.9.2019

Järkeviä ratkaisuja ahdistuksen sijaan

ILMASTO MUUTTUU JA lämpenee, maapallon väestö kasvaa ja luonnon kantokyky joutuu koviin. Suomi on hoitanut ja hoitaneet jatkossakin ilmastoveloitteensa kansainvälisessä vertailussa esimerkillisesti. Myös MTK on mukana CLC-yhteisrintamassa, joka vaatii kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa.

Viime syksyn IPCC-raportin jälkeen ilmastomuutosta on käsitelty mediassa niin paljon, että erityisesti nuorten ilmastoahdistus on jo totta. Jotkut haluavat lievittää ahdistustaan yksinkertaisilla ratkaisuilla, kuten median siivittämällä kasvituotantokavaliolla, monimutkaiseen kokonaisuuteen perehtymättä.

Ruokavalio on jokaisen oma asia. Vaihtoehtoja on aina syytä olla tarjolla. Kestävä ruokavalio tai kestävä julkiset hankinnat eivät kuitenkaan voi tarkoittaa pelkkää lihan ja maidon vähentämistä tai niiden mustamaalaamista.

Tällainen on saanut jo jalansijaa päiväkodeissa, kouluissa, sote-maailmassa. Nyt on MTK:n kuluttajatyön ryhtiliikkeen paikka!

Moralisointi ja syyllistäminen tehoavat harvoin. Ilmastotoimien olisi oltava tehokkaita, ja niissä tulisi huomioida myös taloudellinen ja sosiaalinen kestävyys sekä vaihtoehtoiskustannukset.

Fossiilisia polttoaineita on syytä korvata uusiutuville ja energiatehokkuutta sekä kansainvälistä yhteistyötä on lisättävä. Maa- ja metsätaloudessa kasvun ja hiilensidonnallisuuden tehostaminen ovat tavoiteltavia.

Ilmastoahdistusta lietsovien tulisi miettiä tekonsa seurauksia. Moralisoimisen sijaan voisimme nostaa konkreettisesti esiin uudet ideat, liiketoimintamahdollisuudet ja ratkaisut, joita uusi teknologia tuo tullessaan. Suomalainen on mieluummin ongelman ratkaisija kuin joukkohysterian vallassa panikoija.

Sakari Alasutari

20 KUUMA PERUNA

Kannattaako maidontuotanto vai ei?

Kaksi tarinaa maidontuotannon tulevaisuudesta. Monet tekijät vaikuttavat maitotilojen kannattavuuteen ja yrittäjien tulevaisuudensuunnitelmiin.

8 HYVÄ ME

Peuraongelma laajenee

Peurat lisääntyvät ja levittäytyvät yhä laajemmalle alueelle ja haittaavat toimintaa pelloilla, metsissä ja liikenteessä. MTK etsii ongelmaan ratkaisuja yhteistyön kautta.

12 TÄTÄ PÄIVÄÄ

Miten MTK on vaikuttanut hallitusohjelmaan?

Hallitusneuvottelijoilla oli käytössään maa- ja metsätalouden sekä maaseudun asiantuntemusta. Uusi hallitusohjelma mahdollistaa koko maan kehittämisen tasapainoisesti.

16 KUKKARO

Nurkissa turhaa tavaraa?

MTK:n KiertoaSuomesta-palvelun avulla maatilan jätteetkin voi muuttaa rahaksi. Nettiopalvelu on maailman ensimmäinen maatilan sivuvirtojen kauppapaikka.

Anne Rauhamäki

24 RUISTA RANTEESSA

Pitkä juoksulenkki on arjen juhlaa

Maatilallakin aikaa voi järjestää yhteisille harrastuksille. Ultra-juoksu irrottaa ajatukset arjesta.

26 MENOSSA MUKANA

Maaseutu tutuksi koululaisille MTK Savonlinnan seutu ja MHY Etelä-Savo järjestivät maa- ja metsätalouspäivän neljäsluokkalailla.

30 TAITAJA

Tarun taide - täyttä taikaa

Taru Vähäsöyrinki on taiteilija ja maatilan emäntä.

Hennieta Dahlman

18 UUDET TUULET

Linnunpönttökampanjalla metsänhoitotietoa

Metsänhoitoyhdistykset kertoivat koululaisille metsän- ja metsäluonnonhoidosta. Kampanjassa jaettiin reilut 300 linnunpönttöä kouluihin ja päiväkoteihin ympäri maan.

JULKAISIJA Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK, Simonkatu 6, PL 510, 00101 Helsinki, Vaihde 020 4131, www.mtk.fi **PÄÄTOIMITTAJA** Klaus Hartikainen, viestintäjohtaja, MTK, toimitussihteeri Anne Rauhamäki (MTK) **TOIMITUSNEUVOSTO** Tuula Dahlman, Klaus Hartikainen, Terhi Löfstedt, Heli Mutkala, Emma Pihkala, Kaisa Pihlaja, Anne Rauhamäki, Matti Tyhtilä **TOIMITUS JA ULKOASU** Viestilehdet Oy, PL 440 (Simonkatu 6) 00101 Helsinki, www.viestilehdet.fi **PAPERI** PEFC-sertifioitu UPM Fine 100 g/m2 **PAINO** PunaMusta Oy, Joensuu 2018 ISSN 2242-8712 **OSOITTEENMUUTOKSET** tiina.harju@mtk.fi tai 020 4132253 **KANSIKUVA** Kari Salonen

PALSTAT

- 4 Laari
- 7 Mitä kuuluu?
- 29 Ristikko
- 32 Jäsenedut
- 34 Kentällä
- 35 Kalenteri

MTK MUKANA MAAILMA KYLÄSSÄ -FESTIVAALILLA

Festivaalin pääteema ilmastonmuutos näkyi vahvasti Kaisaniemen puistossa ja Rautatientorilla järjestetyn tapahtuman puitteissa. Tapahtuma veti sateesta huolimatta 45 000 kävijää.

Rautatientorin kolme telttakokonaisuutta tarjosivat erinomaisen mahdollisuuden tavoittaa kohdennettua yleisöä muiden vastaavia palveluja tarjoavien toimijoiden kanssa. Yksi telttakokonaisuuksista oli ilmastokylä, jossa MTK:n ja FFD:n osasto sijaitsi.

MTK ja FFD olivat messuilla mukana tavoittaakseen messujen kohderyhmää ja edistääkseen yleisön tietämystä järjestöjen toiminnasta. Maanviljelijät ja metsänomistajat ovat ensimmäisiä, jotka huomaavat ilmastonmuutoksen vaikutuksia jokapäiväisessä työssään. Samalla maataloudella ja metsillä on omat ratkaisevan tärkeät osansa sekä ongelmien ratkaisemisessa että niihin sopeutumisessa.

Toimme messuilla juhluvuoden teeman mukaisesti vahvasti esiin omalta osaltamme käytännön tekoja ilmastonmuutoksen torjumiseksi. Jaoimme lisäksi tietoa siitä, miten maa- ja metsätalous edistävät Suomessa ja kehitysmaissa luonnon monimuotoisuutta sekä mitä ratkaisuja maa- ja metsätalous tarjoavat ilmastonmuutoksen torjuntaan.

Maailma kylässä -festivaali järjestettiin 20. kerran 25.–26.5.2019 Helsingin Rautatientorilla sekä Kaisaniemen puistossa.

TEKSTI JA KUVA HENRIETTA DAHLMAN

FFD:n Tiina Huvio (vas.) sekä MTK:n Satu-Marja Tenhiälä ja Juho Kotilainen jakoivat tietoa maa- ja metsätalouden tekemästä ilmastonmuutoksen torjunnasta.

Jäteöljyt kiertoon maatilalla

SUOMESSA SYNTYY VUOSITTAIN arviolta 40 000 tonnia jäteöljyä, josta noin neljäsosa jää laillisen jätteenkäsittelyn ja kierrätyksen ulkopuolelle. On tärkeää toimittaa käytetty voiteluöljy kierrätettäväksi. Esimerkiksi autoon, traktoriin tai työkoneeseen laittamasi voiteluöljy voi olla tehty käytetystä öljystä.

Saattamalla jäteöljyn kiertoon edistät samalla kiertotaloutta. Jätehuoltokumppanisi on joko kunta tai jätealan yritys, riippuen maatilalla syntyvästä jäteöljyn määrästä. Yritykset käyttävät voiteluöljyjätettä uusien voiteluöljytuotteiden raaka-aineena. Kunnan keräämä öljy hyödynnetään pääasiassa energiana.

TEKSTI JAMI LAUTTALAMMI

Jäteöljy käytetään joko uusien öljytuotteiden raaka-aineena tai energiajakeena.

NÄIN KIERRÄTÄT JÄTEÖLJYN OIKEIN

- **Kerää jäteöljy** tiiviiseen tynnyriin, konttiin tai säiliöön, jossa ei ole muita aineita.
- **Älä sekoita** erilaisia öljyjä keskenään.
- **Älä sekoita** jäteöljyyn muita jätteitä tai aineita.
- **Oikein säilytettyjen**, suurien jäteöljyerien nouto voi olla ilmaista. Voit tarkistaa asian lähimmästä jätealan yrityksestä.

ytpliitto.fi/jateoljyn-kierratys

MTK liittyi CLC-ilmastoaloitteeseen

CLIMATE LEADERSHIP COALITIONIN (CLC) ja pohjoismaisten kumppaneiden aloitteessa vaaditaan kunnianhimoista kansainvälistä ilmastopolitiikkaa, jonka avulla ilmaston lämpeneminen saadaan rajoitettua 1,5 asteeseen.

Kasvihuonekaasujen päästöt halutaan nettovaikutuksiltaan nolllaan vuoteen 2050 mennessä. Tämä edellyttää kasvihuonekaasupäästöjen kunnianhimoista leikkausta ja määrätietoista hiilensidontaa kasvillisuuteen sekä maaperään. Kasvihuonekaasujen sidonnassa maankäyttösektoreilla, metsien ja peltokasvien kasvulla sekä maaperällä on ratkaiseva rooli.

Suomessa hoidetaan metsiä tavalla, joka luo pohjan kasvaville hiilinieluille. Myös maatalouden hiilensidonnassa voidaan edetä mittavin harppauksin mm. syväjuuristen viljelykasvien viljelykierroilla.

Elinkeinomme tarvitsevat kustannustehokkaita ja käytännönläheisiä toimia hiilensidonnasta edistämiseksi. Hiilensidonnasta tehostaminen vaatii tuottavia pelloja ja metsiä. Sekä biomassalle että hiilensidonnalle ja nieluille on saatava korvaus todellisista ja todenneista toimista. Tämä vaatii laskennan ja hiilen hinnoittelun uudistamista ja tarkistamista.

CLC:n aloite on linjassa näiden tavoitteidemme kanssa.

TEKSTI JAMI LAUTTALAMMI

4H-nuoret ilmastotöissä yhdessä MTK:n ja metsänhoito-yhdistysten kanssa

4H-LIIITTO ON KÄYNNISTÄNYT Nuoret ilmastotöissä -pilottihankkeen. Tavoitteena on tarjota nuorille töitä, lisätä heidän metsäosaamistaan sekä lisätä Suomen metsien hiilensidontaa istuttamalla puita alueille, jotka eivät ole aktiivisen metsätalouden piirissä.

Pilottivaiheessa puiden istuttamisen tavoitteena on kompensoida Best-Caravan Oy:n matkailuajoneuvojen vuosittain tuottama hiilidioksidi, mutta jatkossa kaikki yritykset ja myös yksityiset ihmiset voivat ostaa 4H:n taimiteko.fi-sivujen kautta kompensatiota hiilidioksidipäästöilleen.

MTK on osana ilmasto-ohjelmaansa yhteistyökumppanina hankkeessa. Kesällä 2019 metsitetään noin 10 hehtaaria. Istutustyön tekevät 4H-toiminnassa mukana olevat nuoret. Metsänhoito-yhdistykset etsivät sopivia kohteita ja sopivat maanomistajien kanssa kohteiden metsittämisestä sekä ovat yhteydessä 4H-yhdistykseen.

Maanomistaja saa siis ilmaiset taimet, ilmaisen istutustyön sekä maanmuokkaukseen korvausta 600 eur/ha. Koska hankkeen tarkoituksena on kompensoida hiilidioksidipäästöjä ja luoda hiilinielu, on maanomistajan myös sitouduttava hoitamaan kohdetta niin, että taimien kasvu varmistetaan ja alue säilyy jatkossakin metsänä.

Istutustyöt käynnistyivät 18.6. pilottialueella Nousiaisissa, josta istutettiin ensimmäiset 4 hehtaaria. MHY Lounametsä oli mukana ja kouluttamassa nuoria istutustyöhön.

Hankkeen verkkosivut löytyvät osoitteesta www.taimiteko.fi. Sivustolta löytyy tarkemmat yhteystiedot sekä toimintaohjeita, mikäli haluaa osallistua hankkeeseen.

TEKSTI ANNE RAUHAMÄKI KUVA 4H

MTK kesätapahtumissa

OKRA – Se oikea maatalousnäyttely

MTK on tulevana kesänä mukana 3.-6.7.2019 Oripäässä järjestettävillä OKRA-maatalousmessuilla. OKRA-maatalousmessut järjestetään poikkeuksellisesti toista vuotta peräkkäin.

MTK:n messuosastolla kerrotaan jäsenyyden eduista. Osastolta löytyy jäsenkyselyä, esittelymateriaalia MTK:n jäsenyyden eduista ja palveluista, sähköisen jäsenkortin latausta ja paljon muuta! Lähienenergialiitto on kumppanina mukana kertomassa lähellä tuotetun energian mahdollisuuksista. Osastolla mukana MTK-Varsinais-Suomi, Maaseutunuoret sekä FFD.

Metsänhoitoyhdistysten palvelut, kuten Puukauppaclinic ja vinkkejä taimikonhoitoon löytyvät samasta osastokokonaisuudesta Metsänomistajat-kytlin alta.

EU-komissio järjestää Okran lavalla keskustelun CAP-uudistuksesta ja sen vaikutuksesta viljelijöille 3.7.2019 klo 14-15. Puhujina komission edustajien ja maa- ja metsätalousministeri Jari Lepän lisäksi MTK:n Juha Marttila, maaseutunuorten Tero Sarkala.

SuomiAreena

SuomiAreena järjestetään 15.-19.7.2019 Porissa. MTK:n osasto löytyy Kauppatorilta 15.-17.7.2019. Osastolla mukana MTK:n lisäksi Sikses parasta Satakunnasta -hanke, Mhy Satakunta, Sarka-maatalousmuseo ja FFD – maa- ja metsätalouden kehitysyhteistyöjärjestö.

MTK on SuomiAreenalla mukana kahdessa paneelikeskustelussa:

Laatua ja turvallisuutta soteruokapalveluihin 18.7.2019 klo 13-14

Onko poro lähiruokaa Porissa? Entä millä mitataan laatua lautasen ympäriltä? Miten

varmistetaan vastuullisuutta soten ruokapalveluihin? Keskustelua lähiruokan uudelleenmäärittelystä ja hankintojen laadullisista kriteereistä mm. porilaisen senioriruokailututkimuksen tulosten valossa. Keskustelun järjestävät MTK ja Fazer Food Services, mukana **Terhi Löfstedt** MTK-Varsinais-Suomesta.

Ammatit katoavat, osaaminen ei 19.7.2019 klo 14.30-15.30

Ammattiosaaminen on Suomen menestystekijä tulevaisuudessakin. Nuoret osaajat keskustelevala päättäjien kanssa siitä, millaisena he näkevät tulevaisuuden. Pelottaako lähiohittajaa hoivarobottien saapuminen vanhustenhoitoon? Tarvitaanko tulevaisuudessa enää maajussia vai hoitaako parviälly possut? Keskustelussa mukana maatalousyrittäjä ja MTK:n johtokunnan jäsen **Kaisa Pihlaja**.

TEKSTI JA KUVA HENRIETTA DAHLMAN

Tervetuloa uudistuneelle mtk.fi-sivustolle

MTK JULKAISI UUDET kotisivunsa huh-tikuussa. Sivusto on rakennettu kasvavaa mobiilikäyttöä silmällä pitäen. Samalla rakenne on uudistunut ja selkeytynyt. Tavoitteena on, että jäsenistöllemme tärkeä tieto järjestön toiminnasta ja palveluista tuodaan aiempaa paremmin esille.

Löydät jäsenedut tuttuun tapaan kootusti Jäsenyysosiosta. Jatkossa jäsenedut ja muu jäsenille suunnattu sisältö löytyy tämän lisäksi myös asiayhteydessä. Jäsenverkko Reppua ei uudella sivustolla enää sellaisenaan ole, vaikka samoja sisältöjä on uudellakin sivustolla.

Jäsenkirjautuminen on samalla uudistunut.

Jotta pääset käsiksi jäsenille suunnattuun sisältöön, on sivustolle rekisteröidyttävä. Tunnukset toimii sähköpostiosoitteesi, kunhan se on tiedossa jäsenrekisterissämme. Salasanasi saat valita rekisteröitymisen yhteydessä.

mtk.fi/rekisteroidy

TEKSTI JAMI LAUTTALAMMI

Sanna Katajainen
Matkailuyritys Elämys Ämmi

Raitti 181 kävi Saksassa

Matkailuyritys Elämys Ämmi takana häärivä **Sanna Katajainen** on valmis kiireeseen kesään ja mukaviin kohtaamisiin. Suomalainen maaseutu, kallioinen maasto, puhdas ruoka ja runsas kulttuuritarjonta vetävät turisteja Sauvoon.

– Sauvo on kiinnostava alue lähellä kansallispuistoja ja saariston rengastietä, lyhyen matkan päässä pääkaupungista ja lentokentältä. Moni Lapin ja pääkaupunkiseudun jo kiertänyt turisti kiinnostuu nyt Sauvosta.

Elämys Ämmi ulkomaisista vieraista valtaosa tulee Saksasta. Tänä kesänä Sauvossa saatetaan nähdä tavallista useampi saksalaisturisti, sillä asiakkaita haettiin tammikuussa Berliinistä asti.

Sauvolaisten yritysten yhteenliittymä Raitti 181 oli mukana maailman suurimmilla ruokamessuilla Grüne Wochella. Raitti 181 pääsi näyttävästi esille, sillä Suomi oli MTK:n järjestämällä osastolla messujen pääyhteistyökumppanimaa.

– Raitti 181 kulkee Sauvon läpi ja mukana on 28 yritystä. Haluamme, että mahdollisimman moni pysähtyisi reitin varrelle nauttimaan palveluista. Sauvo on pieni, 3000 asukkaan kunta. Porukassa saamme aikaan asioita, joihin meillä ei olisi yksittäisinä yrityksinä mahdollisuuksia, Katajainen kertoo.

Berliinissä esittäytyivät Elämys Ämmi matkailupalveluiden ja Katajaisen toisen yrityksen, Puotipuksujen lisäksi muun muassa Tentsile Experience Grelsbole –puumajoitus, MinByn kotitekoiset marjamarmeladit, Wanha Liesniemi –luomutila, Salmensuun tilan luomupihvikarja, Rantolan B & B ja Hännilän hevos- ja matkailutila.

– Grüne Wochessa esittelimme yhdessä Sauvoa kokonaisuutena. Eihän yksittäisellä pienyrittäjällä olisi ollut mahdollisuuksia lähteä, mutta yhdessä meille annettiin upea tilaisuus päästä kokemaan suuret messut ja oppia kansainvälistä kaupantekoa. Grüne Wochea seuraavalla viikolla tuli heti useampi varaus Saksasta.

Yhteistyö Raitti 181:n yritysten kesken jatkuu.

– Yhteenliittymän myötä olemme saaneet kaikille enemmän asiakkaita. Vinkkaamme vieraille muiden raitin varrella sijaitsevien yritysten palveluista. Olemme luoneet myös Raitti 181:n varrelle sijoittuvia teemakierroksia, joita tarjoamme matkatoimistoille. Syksyllä suuntaamme Viini- ja ruokamessuille Turkuun. ●

”Esittelimme yhdessä Sauvoa kokonaisuutena.”

PEURAONGELMA LAAJENEE

Suomeen Pohjois-Amerikasta
tuotu valkohäntäpeura
lisääntyy ja leviää vauhdilla
Lounais-Suomessa.
Ensimmäiset neljä yksilöä
tuotiin Laukon kartanon maille
Vesilahteen vuonna 1934.

TEKSTI ANNE RAUHAMÄKI

Tapio Rintala tuntee peurakannan kasvun tuomat ongelmat.

Peuroja on syytä ruokkia maltillisesti.

Viime vuonna valkohäntä-peurakannan vahvuus oli koko maassa noin 110 000 yksilöä. Se ei ole paljon valtakunnallisesti, mutta eläinten maantieteellinen jakauma ei ole tasainen. Yli puolet peuroista majoittuu Varsinais-Suomen, Satakunnan, Kanta-Hämeen ja Pirkanmaan rajaseuduilla reilun kolmenkymmenen riistanhoitoyhdistyksen alueella.

Vaikka metsästyslupia anotaan ja käytetään vuosittain koko ajan enemmän, kasvaa peurojen määrä silti. Urjalan seudulla on viimeisimmän arvion mukaan 88 peuraa 1000 hehtaarilla, kun esimerkiksi hirvien kantatavoite on keskimäärin 3 eläintä saman kokoisella alueella.

Vahinkoa pelloilla, metsissä ja teillä

Yläneläinen **Tapio Rintala** harmittelee peurojen aiheuttamaa vaivaa.

– Puutarhat on aidattava, metsämarjat syödään kaikki, marjatilat joutuvat ai- taamaan laajoja alueita korkeilla aidoilla, harson alla viljely ei onnistu, koska sorkat repivät harsot reikäisiksi yhdessä yössä. Peurat syövät viljat ja nurmet, ja niiden jätökset sotkevat pellot.

Rintala on jäsenenä MTK:n riista- ja suurpetotyöryhmässä. Hän ei itse ole metsästyksen harrastaja, mutta pitää aktiivisesti yhteyttä niin alueensa metsästäjiin kuin maanomistajiinkin.

– Metsissäkään mäntyä ei enää voi istuttaa juuri lainkaan, koska taimet syödään saman tien. Tämän takia kuus-

ta istutetaan sellaisille kasvupaikoille, joissa se ei menesty, joten se kasvaa huonosti.

Peurat aiheuttavat vahinkoa myös muille kuin maa- ja metsätalouden harjoittajille.

– Viime vuonna sattui pelkästään Varsinais-Suomessa yli 1800 ilmoitettua peurakolaria. Yhden kolarin keskimääräinen hinta on 3000 euroa, eikä läheskään kaikkia pieniä kolareita ilmoiteta lainkaan, Rintala kertoo.

Haasteellinen vieraslajiongelma

Rintala muistelee, että ensimmäistä kertaa peuroista puhuttiin laajemmin MTK:ssa viitisen vuotta sitten. Silloin hän toi esille, että peurat pitäisi laskea, sillä varsinaisia virallisia kanta-arvioita ei vielä tehty.

– Ei minua aluksi otettu tosissaan, mutta nyt suhtaudutaan jo toisin, Rintala sanoo.

MTK:n kenttäjohtajan ja riista-asioista vastaavan **Timo Leskisen** mukaan peurojen määrä pääsi kasvamaan melkein huomaamatta.

– Kannan seuranta ja kanta-arvioita tehtiin aivan liian pitkään vasemmalla kädellä. Eläinten määrä pääsi kehittymään piilossa, ja kun ongelmaan ydinalueella havahduttiin, oltiinkin jo pahasti

myöhässä. Nyt peuralaumoja on laidun- tamassa mihin vaan katseensa kääntää, hän kuvailee.

Jälkiviisaus on toki helppoa. Syyt ovat kuitenkin paljon moninaisemmat ja ratkaisuja ongelmaan on vaikeampi löytää kuin voisi kuvitella.

Yksi syy on se, että peurakannan määrää ja kannanhallintaa ei ole tarkasteltu tiheimmän kannan alueella erikseen.

– Tihentymäalue on viidellä riistakeskusalueella ja jokaisella on mukana yksi nurkka. Keskimäärin siis peuratiheys on useimmilla alueilla ihan kohtuullinen, mutta kun eläimet eivät ole jakaantuneet tasaisesti koko riistakeskuksen alueelle, kertoo Leskinen.

Leskinen vertaa tilannetta vuosittu- hannen vaihteen hirvitilanteeseen, jolloin kanta oli liki kaksinkertainen nykymäärään verrattuna.

– Kun kanta on vahvassa kasvussa, ollaan koko ajan jäljessä pyyntilupien määrän kanssa.

Leskisen mukaan ongelma on myös kokonais kuvan puuttuminen. Kun jokainen metsästyseura katsoo tilannetta vain omalta alueelta, ei ole helppo hahmottaa asian laajuutta.

MTK:lta lukuisia esityksiä

MTK on pitänyt asiaa esillä kaikilla mahdollisilla tasoilla viime vuodet.

”Peurat syövät viljat ja nurmet, ja niiden jätökset sotkevat pellot.”

Koska vaikuttaa siltä, että peurakannan leikkaaminen kriisialueella ei nykyisin keinoin ja säädösin onnistu, on MTK esittänyt monia lakimuutoksia.

– Ne ovat hätähuuto, että asia pitää ottaa valtakunnallisesti todesta, kertoo Leskinen ja toteaa, että joskus tuntuu kuin vain MTK olisi kiinnostunut koko ongelmasta.

Aivan ensimmäiseksi MTK esitti, että tiheimmän kannan alueella valkohäntäpeurat olisi vapautettu pyyntilupamenetelmästä kokonaan kokeiluhankkeena ja määräaikaisesti. Se ei saanut kannatusta. Sitten MTK esitti, että lupaan oikeuttavaa pinta-alaa laskettaisiin nykyisestä 500 hehtaarista. Sekään ei ole edennyt.

Viimeisimpänä on tehty esitys peuran vasojen vapauttamisesta kaatolupamenetelmästä. Oli harmillista, että edellises-

” **Tihentymäalue on viidellä riistakeskus-alueella.** ”

sä hallituksessa ei riittänyt ymmärrystä tilanteen vakavuudelle.

– Keskusteluja on käyty kaikkien sidosryhmien kanssa. Nykytilanne ei voi jatkua. Tyypillisesti myös pallorellaan sitä, kenen vika nykyinen tilanne oikein on – metsästäjien vai riistahallinnon eli onko lupia myönnetty vai haettu liian vähän? Myös maanomistajien ja metsästäjien yhteistyö on saatava toimimaan kriisialueella paremmin, muuten me em-

me pysty tätä asiaa hoitamaan, Leskinen toteaa.

Pieniä edistysaskeleita

Jotakin on kuitenkin jo saatu aikaan. Peuran pyyntiaikaa pidennettiin alku- ja loppupäästä jo viime metsästyskaudelle. Tapio Rintalan mielestä tämä on tärkeä asia.

– Kaikki on kolareista pois, mitkä saadaan ennen marraskuuta kaadettua, hän toteaa.

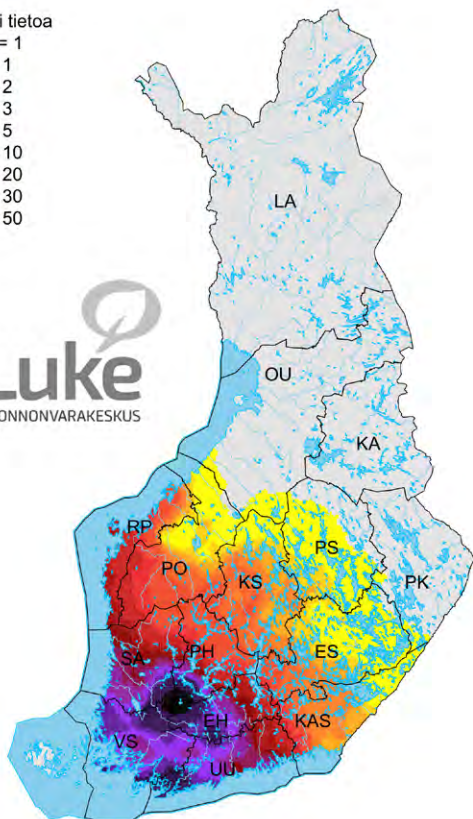
Toukokuun alussa julkistettiin tiedot vuodelle 2019 haetuista kaatoluista. Valkohäntäpeuran kaatolupia haettiin esimerkiksi Varsinais-Suomessa yhteensä 17 100 kappaletta, mikä on 37 prosenttia enemmän kuin viime vuonna. Suunta on oikea, mutta riittääkö sekään?

– Ennakkotietojen perusteella osassa kriisialueen riistanhoitoyhdistyksiä on

Valkohäntäpeuroja on eniten Varsinais-Suomessa, Satakunnassa, Kanta-Hämeessä ja Pirkanmaalla

Luke
LUONNONVARAKESKUS

Tuttu näky Varsinais-Suomessa.

kaatolupia haettu jopa 80 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna, ja kannan selvä leikkaaminen on lupien puolesta mahdollista. Voi tietysti olla, että osa kriisialueen riistanhoitoyhdistyksiä jatkaa lupahaun perusteella korkean kannan ylläpitoa tai jopa kasvattamista edelleen, Leskinen harmittelee.

Rintalan mukaan monista metsästysseuroista on todettu, että kaikki luvat on saatu käytettyä.

– Minusta silloin on haettu liian vähän lupia, koska kanta kasvaa siitä huolimatta, hän toteaa.

Loimaan alueella kanta laskussa

Loimaan riistanhoitoyhdistyksen alueella on toistaiseksi onnistuttu parhaiten. Siellä haettiin lupia nyt 28 prosenttia enemmän kuin viime kaudella, ja jo viime kaudella heillä leikattiin kantaa.

– Hyvä yhteistyö riistanhoitoyhdistyksen ja metsästysseurojen sekä maanomistajien välillä on avainasemassa, sanoo loimaalainen Metsästäjäliiton varapuheenjohtaja **Ilkka Mäkelä**.

– Meillä annetaan enemmän mahdollisuuksia metsästää niille, joilla on aikaa emmekä kiintiöi saalismääriä kovin tarkkaan. Peuralupia on myös hankittu yhteiseen lupapankkiin, josta niitä on saatu joustavasti käytettyä tarvittaessa, kertoo Mäkelä.

Myös seurojen ulkopuolisille on järjestetty vierasjahteja.

– Meillä on yhteisymmärrys siitä, että kanta on suuri ja sitä voidaan ja pitää verottaa.

Mitä vielä pitäisi tehdä? Nykytoimintamallit eivät Leskisen mielestä riitä. Lainsäädännön kehittämisen lisäksi tarvitaan eri toimijoiden yhteisen tahtotilan

vahvistamista ja tavoitetilan määrittelyä.

– Kiireesti pitäisi perustaa tiheimmän peurakannan alueelle ministeriön, riistahallinnon, metsästäjien ja maanomistajien yhteinen toimintaryhmä, jonka tehtävä olisi varmistaa ja koordinoita peurakannan leikkaaminen. Myös seurojen omia toimintamalleja metsästyksessä ja lupakiintiöiden käytössä pitäisi kehittää, hän toteaa.

Tapio Rintalan mielestä eläinten lisääntyvään talviruokintaan pitäisi puuttua.

– Mielestäni hyvin tarkkaan pitäisi miettiä talviruokinnan järkevyyttä ongelmaluokalla, Rintala muotoilee.

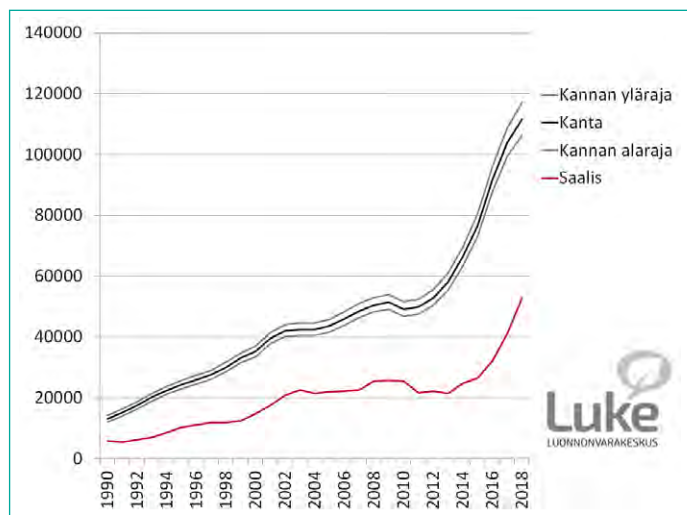
Hänen mielestään pienimuotoinen houkuttelu metsästysaikaan on ihan paikallaan, mutta jos kipataan rekkalasteittain porkkanaa metsänreunaan pitkin talvea, ollaan väärillä jäljillä. ●

Heli Munkala

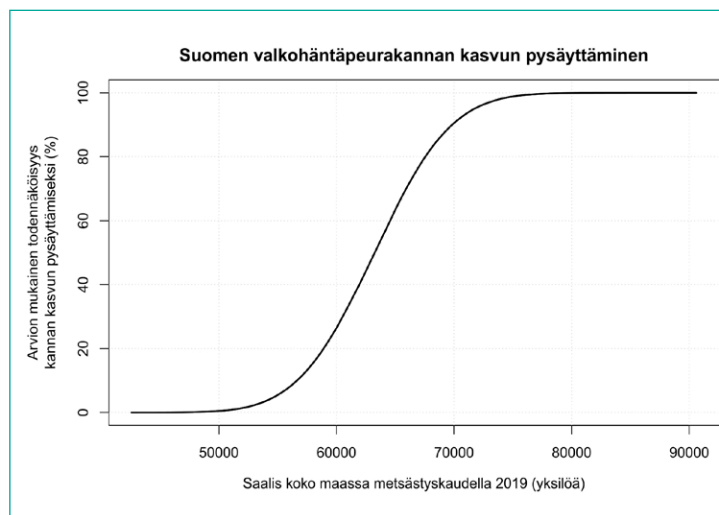
”Eri tahojen välinen yhteistyö on avainasemassa.”

Halkivahan hautausmaa Urjalassa on pitänyt aidata peurojen pitämiseksi poissa.

Peurakannan koko on kasvanut nopeasti 2010-luvulla. Saalismäärät ovat jääneet jälkeen.

Lähde: Luke

Valkohäntäpeurakannan kasvun pysäyttäminen vaatii metsästyksen lisäämistä.

Lähde: Luke

TÄTÄ PÄIVÄÄ

Juha Marttila evästi Antti Rinnettä Säätytalolla järjestetyssä julkisuustempauksessa.

MITEN MTK VAIKUTTI HALLITUSOHJELMAAN?

Edunvalvonnassa tehdään taustalla paljon
sellaista työtä, joka ei yleensä näy.

TEKSTI ANNE RAUHAMÄKI

Merja Elomaa

MTK:n vaalipaneeli tammikuun alussa keräsi keräsi puoluejohtajat ensimmäiseen yhteiseen vaalikeskustelutilaisuuteen.

MTK:n eduskuntavaali-ohjelmien valmistelu alkoi jo vuosi ennen vaaleja. Vaaliohjelmaesitteet sekä MTK:n ilmasto-ohjelma valmistuivat marras-joulukuun vaihteessa, ja ne esiteltiin tuoreeltaan politiikantoimittajille tiedotustilaisuudessa.

MTK:n vaalipaneeli, joka pidettiin ilmastoteemalla, aloitti vaalivuoden 9.1. Se keräsi ansaittua mediahuomiota, sillä ehdimme olemaan ensimmäinen taho, joka sai paikalle kaikkien puolueiden puheenjohtajat. Myös moni MTK-liitto järjesti maakunnallisia vaalipaneeleita ja muita tilaisuuksia yhdessä metsänhoitoyhdistysten kanssa.

”Tekstiviestejä lähetettiin 140 000.”

#äänimaalle eduskuntavaaleissa

Jäsenistöä muistuteltiin myös eduskuntavaaleissa äänestämisen tärkeydestä. Tässä työssä eri sosiaalisen median kanavat olivat aktiivisessa käytössä. Maaseutunuoret organisoivat Instagramiin Miksi äänestän? -videokampanjan, johon monet MTK-laiset luottamushenkilöt ja ihan tavalliset jäsenetkin osallistuivat aktii-

visesti. Myös Facebookissa ja Twitterissä jaettiin vaalitavoitteitamme avainsanalla #äänimaalle.

Äänestämisestä muistutettiin vielä juuri ennen vaalipäivää puheenjohtaja **Juha Marttilan** nimissä lähteneellä tekstiviestillä kaikille jäsenille. Tekstiviestejä lähetettiin yhteensä 140 000.

– Eduskuntavaaleissa, niin kuin eurovaaleissakin, oli kyse maaseudun ja meidän jäsentemme näkökulmasta niin isoista ja tärkeistä asioista, että MTK:ssa päätettiin osana vaalivaikuttamista muistuttaa myös omaa jäsenkuntaa äänestämisen tärkeydestä, kertoo edunvalvontajohtaja **Perttu Pyykkönen**.

– Tekstiviestikampanja koettiin erittäin tärkeäksi myös sen takia, että maaseudun äänestysaktiivisuus on selvästi hiipunut.

Sakari Ala-Suutari

Hallitusohjelmaa sorvaamassa

Hallitusohjelmataavoitteet valmisteltiin keskusliitossa huhtikuun alussa ennen vaaleja. Tavoitteisiin koottiin MTK:n näkökulmasta tärkeimmät tulevilla hallituskaudella edistettävät tai aikaan-

saatavat asiat ja tavoitteet eri sektoreil-
tamme.

– Näistä tavoitteista oikeastaan nä-
kee, kuinka laaja-alaista MTK:n toimin-
ta on. Ei riitä, että ollaan tekemisissä
vain maa- ja metsätalouden kanssa,
vaan meille tärkeitä asioita on kaikilla

**Säätytalolla käytiin myös trak-
toreiden voimin edistämässä
maaseudulle tärkeitä asioita.**

hallinnonaloilla. Ympäristö, verotus,
energia, koulutus, sosiaali- ja terveys-
palvelut - kaikki koskettavat myös mei-
dän jäseniämme, johdon erityisavustaja
Tiina Perho luettelee.

Hallitusohjelmataavoitteet toimitettiin
kaikille eduskuntaryhmille, puolueiden
puheenjohtajille, puoluesihteeireille ja
monille muille neuvotteluissa vaikutta-
ville tahoille. Niiden tiimoilta myös ta-
vattiin paljon päättäjiä ja vaikuttajia eri
puolueista ja sidosryhmistä.

Vaikka pääosa työstä tehtiin jo ennen
vaaleja, ei vaikuttamistyö loppunut
siihen. Hallitusohjelmaa sorvattiin
hallitusneuvotteluissa Säätytalolla.
Tänä vuonna keskustelua herätti se,
miten paljon erilaisilla sidosryhmillä
ja etujärjestöillä lopulta on valtaa hal-
litusohjelman kirjoittamisessa. MTK:n
asiantuntijoitakin kävi Säätytalolla
kutsuttuina kertomassa näkemyksensä
kulloinkin valmistelussa oleviin asia-
kokonaisuuksiin, kuten maatalous- ja
ilmastoasioihin.

Kuvat: Kimmo Brandt / Compic / Eduskunta

Millaisena lobbarina tai yhteistyökumppanina poliitikot pitävät MTK:ta?

Kysimme muutamilta poliitikoilta ja saimme seuraavat vastaukset:

ANNE KALMARI (KESK.)

"MTK:lla on syvää osaamis-
ta maa- ja metsätalouden
ohella esimerkiksi uusiutu-
vasta energiasta. Toki hei-
dän osaamistaan kannattaa
käyttää hyväksi. Pyydämme
MTK:ta usein kuultavak-
si valiokuntaan. Joskus on

mukava käydä juomassa MTK:n aamukahvit,
jotka on suunnattu yli puoluerajojen maa- ja
metsätalousvaikuttajille. Niissä saa näkökul-
mia vielä valmistelussa oleviin asioihin.

Toki nyt hallitusneuvottelujenkin edellä
olen saanut hyödyllistä tietoa MTK:lta. En
kuitenkaan pidä oikeana sellaista tapaa, jossa
etujärjestön ihmiset istuisivat suoraan Sääty-
talolla lobbaamassa."

KAI MYKKÄNEN (KOK)

– Yhteistyö MTK:n kanssa
on ollut erittäin antoisaa.
Ollaan sparrailtu monesta
ajankohtaisesta maa- ja
metsätalouteen liittyvästä
asiasta ja visioitu yhdessä,
millaisia ratkaisuja ala
tarjoaa ympäristö- ja ilmas-

tohaasteen edessä. Kestävä metsätalous ja
biokaasun tuotanto ovat loistavia esimerkke-
jä kotimaisista ratkaisuista näissä asioissa!"

KATJA TAIMELA (SD)

MTK:n asiantuntijoiden
kanssa on tullut monesti
pohdittua 12-vuoden
aikana maa- ja metsätalo-
ussektorin substanssiasioita
jo siitakin syystä, että olen
saanut toimia kahden
vaalikauden ajan maa- ja

metsätalousvaliokunnan varsinaisena jäse-
nenä. Heidän osaamisensa on ensiluokkaista
ja se on käynyt ilmi esimerkiksi keskuste-
luissa mm. koskien viljelijöiden toimeentuloa,
ruoantuotannon tuottavuutta ja kilpailukykyä
ja kunnianhimoisten ilmastotavoitteiden saa-
vuttamisen keinoja. Eri toimijoita MTK:ssa on
helppo lähestyä ja verkostotaapaamiset ovat
aina hyvin valmisteluja ja informatiivisia.

Mediatempaus Säätytalon edustalla

MTK muistutti ja vauhditti neuvotte-
luita myös julkisuustempauksella 15.5.
Säätytalon edessä. Neuvotteluihin me-
neville puolueiden edustajille jaettiin
aamupalaa ja hiilinieluja, eli kuusen-
taimia, jotka tekivät hyvin kaupansa
myös työmatkalaisille.

MTK:n järjestöjohtaja **Matti Vouti-
lainen** arvioi, että paikalla kävi kaik-
kien hallitusneuvotteluissa mukana
olevien puolueiden edustajia. SDP:n
puheenjohtaja **Antti Rinne** kuunteli
MTK:n puheenjohtaja Juha Marttilan
välittämät terveiset tarkalla korvalla ja
vakuutti, että maaseudun elinvoimaa
tullaan vahvistamaan. Myös ilmaston-
muutosviestin Rinne otti vastaan, vaik-
ka ei kuusentainta omalle takapihalleen
aiokaan istuttaa.

– Uskon, että voimme löytää ratkaisuja,
joilla voidaan turvata metsäteollisuuden
raaka-aineen hankinta ja huolehtia sa-
maan aikaan hiilinieluista, Rinne lupasi.

”**Meille tärkeitä
asioita on
kaikilla
hallinnonaloilla.**”

Mitä se MTK:n lobbaus on?

Lobbauksella ei ole vielä kukaan kovin
hyvä kaiku, vaikka se on tärkeä osa de-
mokratian toimintaa. Edunvalvonta jo
sinällään on lobbausta, meille tärkeitä
asioista ja näkökulmista kertomista
asioista virallisesti päättävälle henkilölle
ja tahoille.

Johdon erityisavustaja Tiina Perho
tapaa työkseen poliittisia vaikuttajia
sekä koordinoi MTK:n asiantuntijoiden
vaikuttamistyötä yhteisissä ponnistuk-
sissa, kuten hallitusohjelmavaikutta-
misessa.

Miten hyvin meidän maa- ja metsä-
talousyrittäjien asia tunnetaan ja ym-
märretään?

– Yleisesti ottaen on helppo mennä
tapaamaan ihmisiä. MTK:ta arvoste-
taan vaikuttajana, vaikka ennakko-
asenne voikin olla vahva meitä ja edus-
tamiamme aloja kohtaan. Keskustelun
kautta asenteita kuitenkin pääsee pur-
kamaan, sanoo Perho.

Vaikuttamistyössä tärkeintä on Per-
hon mukaan olla liikkeellä itse avoimin
mielin ja ilman ennakkoasenteita.

– Faktojen pitää olla hallussa, ja ne
pitää pystyä esittämään ytimekkäästi.
Ja aina pitää muistaa, että siellä toisel-
lakin puolella on ihminen, muistuttaa
Perho.

Lobbarin vinkeiksi Perho listaa myös,
että liikkeelle ei saa lähteä ”minä olen
oikeassa ja sinä väärässä” -asenteel-
la, mutta toisaalta lobbari ei saa olla
epävarmakaan. Vastapuolta pitää kun-
nioittaa ja pyrkiä hyvään vuorovaiku-
tukseen. ●

Hallitusohjelma luo mahdollisuuksia koko Suomen kehittämiseksi

MTK:N MUKAAN UUSI hallitusohjelma
pyrkii kehittämään tasapainoisesti ko-
ko Suomea, maaseutua unohtamatta.
Hallitusneuvottelijat ymmärsivät, että
suomalainen maaseutu ja sen elinkeinot
tarvitsevat pitkäjänteisiä ja johdonmu-
kaisia kannustimia.

Tärkeää on, ettei yrittämisen verotusta
lähdetty kiristämään millään lailla ja
ettei uusia kustannuksia nostavia vel-
voitteita asetettu maataloudelle ilman
niiden kompensoimista. MTK suhtau-
tuu odottavan myönteisesti myös halli-
tuksen suunnitelmiin tie- ja tietoliiken-
neinfran kehittämiseen koko Suomen
alueella.

– Näyttäisi siltä, että hallitusneuvot-
telijat ovat ymmärtäneet maataloutem-
me vaikean tilanteen markkinoiden ja
kansainvälisen politiikan puristuksissa.
Se ei yksin näillä toimilla ja kirjauksilla
ratkea, mutta ohjelma on askel oikeaan
suuntaan, sanoo MTK:n puheenjohtaja
Juha Marttila.

MTK on tyytyväinen siitä, että hallitus
tunnusti maa- ja metsätalouden tärkeän
ratkaisijan roolin hiilensidonnassa. Met-
sätalouden osalta hallitusohjelma on
hapiuleva, mutta siinä selkeästi haetaan
kannustimia tuottavaan metsätalouteen
ja metsien käyttöön talouskasvun moot-
torina. Hyvää on, että puurakentamista
halutaan selkeästi lisätä.

– Ilmastopolitiikassa tulee pyrkiä
tuloksiin tutkitun tiedon ja markkina-
lähtöisten taloudellisten kannustimien
kautta. Ilmastotoimissa on puntaroitava
myös niiden sosiaalinen ja taloudellinen
kestävyys, Marttila korostaa.

Vapaaehtoinen soidensuojeluohjelma
on hyvä askel luonnon monimuotoisuu-
den ja ilmaston puolesta. Hallitusoh-
jelma tuo uusia mahdollisuuksia myös
biokaasun käytön kasvuun sekä kierto-
talouteen.

Maatalouden kannattavuuden pit-
kään jatkunutta heikkenemistä pyritään
katkaisemaan oikeanlaisin toimin mm.

turvaamalla maatalouden ja maaseudun
kehittämistoimien rahoitusta ja panos-
tamalla lisää ruoan vientiin. Tärkeätä on
myös, että hallitus haluaa EU-maatalo-
uspolitiikan uudistuksessa turvata maa-
taloutemme rahoituksen.

MTK kannattaa lämpimästi hallitus-
ohjelman kirjausta vähittäiskaupan
asiakasdatan avaamisesta ja kauppojen
omien tuotemerkkien rajoittamisesta.
Alkuperämerkintöjen laajentaminen on
tärkeää, jotta kuluttajat voivat jatkossa
tehdä entistä vastuullisempia valintoja
niin kaupoissa kuin ravintoloissa.

MTK pitää hyvänä myös lupausta lo-
mitusjärjestelmän kehittämisestä ja sitä,
että Väliä viljelijästä -toimintamalli tur-
vataan. Myös lunastuslain kokonaisuu-
distuksen toteuttaminen saa järjestöltä
kiitosta.

– On hyvä asia, että hallitusneuvotte-
lijoilla on ollut maa- ja metsätalouden
osaamista ja maaseudun tuntemusta
käytössään, Marttila summaa. ●

NURKISSA TURHAA TAVARAA? PISTÄ KIERTOON

MTK:n avaama KiertoaSuomesta.fi-palvelu kannattaa ottaa käyttöön ja muuttaa maatilan sivuvirrat rahaksi.

TEKSTI MERJA ELÖMÄÄ

Amme Rauhamaa

Toiselle jätettä, toiselle käyttökelpoista materiaalia.

Maatalous tuottaa runsaasti erilaisia sivuvirtoja, joille jollakin toisella saattaa löytyä käyttöä. Keväällä avattu KiertoaSuomesta-markkinapaikka on kehitetty maatalojen tarpeisiin. Viljelijä voi rekisteröityä osoitteessa www.kiertoa-suomesta.fi ja laittaa rohkeasti materiaaleja tarjolle.

Maatilalla syntyy monenlaisia sivuvirtoja, joita varten kauppapaikka on

perustettu. Sivuvirrat voivat olla maatalojen sivutuotteita, kuten lantaa, lietettä, hävikkirehua ja olkea, tai tilalle hankittuja pakkausmateriaaleja, paalimuovia, kuormalavoja ja muita materiaaleja.

Palvelussa myyjä ja ostaja kohtaavat. Ensimmäiset ilmoitukset on julkistettu ja kaupankäynti palvelussa on alkanut.

– KiertoaSuomesta.fi-palvelulle on kysyntää, koska kiertotalouden arvioidaan kasvavan nopeasti, MTK:n elin-

keinojohtaja **Marko Mäki-Hakola** uskoo. Esimerkiksi biokaasun kysyntä lisääntyy koko ajan.

Jätteestä raaka-aineeksi

Kiertotalous on jatkossa sekä välttämätöntä että toivottavaa. Se synnyttää jatkuvasti uutta kysyntää.

MTK haluaa edistää ilmasto- ja ympäristöystävällisen talouden kehittämistä luomalla uusia toimintamalleja. KiertoaSuomesta-markkinapaikka on ilmeisesti maailman ensimmäinen

”Maatalouden sivuvirrat ovat arvokkaita raaka-aineita.”

”Kiertotalouden uskotaan kasvavan nopeasti.”

maatalouden sivuvirtojen kauppapaikka.

– Tällä palvelulla haluamme korostaa, että maatalouden sivuvirrat ovat arvokkaita uudelleen hyödynnettäviä raaka-aineita, Mäki-Hakola sanoo.

Kiertoasuomesta.fi-kauppapaikan ansiosta maatilat voivat ottaa uusien markkinoiden synnyttämisen omiin käsiinsä. Aktiivinen sivuvirtojen tarjoaminen markkinapaikassa on paras tapa edistää markkinoiden ja uusien tulovirtojen syntymistä.

Kannattaa kokeilla

Markkinapaikassa on toistaiseksi ollut tarjolla muutamia tuotteita, esimerkiksi kuormalavoja, siiviläsukkia ja pesuainekanistereita, lähinnä Pirkanmaan alueelta. Mäki-Hakola kannustaakin viljelijöitä käymään rohkeasti tutustumassa ja pistämässä vaikka kokeeksi tarjolle jotain nurkista löytyviä eriä.

– Varmasti joka tilalla on jotakin raaka-aineeksi tai muuten käyttöön kelpaavaa.

Osoitteesta www.kiertoasuomesta.fi löytyvä markkinapaikka avattiin ensin Pirkanmaalla, mutta sen toivotaan tiedon levitessä laajenevan nopeasti koko valtakunnan kattavaksi palveluksi.

Palveluun rekisteröidytessä tarvitaan pankkitunnuksia ja sinne on luotava salasana, mutta kirjautumisen jälkeen käyttö on sujuvaa.

Kiertoasuomesta-markkinapaikan valmisteluun on saatu osarahoitusta Leader Kantrilta. ●

LINNUNPÖNTTÖ- KAMPANJALLA METSÄNHOITOTIETOA

Yli 30 metsänhoitoyhdistystä ympäri maan pönttöili pitkin kevättä koululaisten kanssa. Samalla lapsille kerrottiin metsän- ja metsäluonnon hoidosta.

Hausjärven pikku-
linnut saivat uusia
pesäpönttöjä.

Kangasniemellä ja
Pieksämäellä väritettiin
lintujen kuvia.

”Mitä enemmän
lintuja, sitä
paremmin
luonnolla menee.”

Metsänhoitoyhdistykset kävivät linnunpönttökampanjan aikana viemässä kouluihin ja päiväkoteihin linnunpönttöjä. Samalla keskusteltiin lasten kanssa metsätaloudesta ja luonnon monimuotoisuuden huomioimisesta osana metsänhoitoa.

– Ajatus keksittiin metsänhoitoyhdistysten yhteisessä markkinointiryhmässä. Mietittiin, mitä konkreettista voisimme tehdä sekä edistääksemme metsäluonnon monimuotoisuutta että kertoaksemme, että metsänhoidossa luonto ja metsän asukit huomioidaan monella tapaa, kertoo markkinointiryhmän sihteeri **Annamari Rajoo**.

Linnunpönttöjä hankittiin yhteistuumin 320 kappaletta, minkä lisäksi monet tekivät pönttöjä myös itse talkoilla tai tilasivat niitä paikalliselta pönttöjentekijältä. Lapsille esitettyyn tietopakettiin kerättiin kuvia pönttöpesijöistä ja kerrottiin, millä muilla tavoilla lintujen elinolosuhteita voidaan huomioida metsien käytössä.

Toimintamalleja oli monenlaisia. Osa yhdistyksistä vei pönttöjä erikseen valitsemiinsa yhteistyökouluihin alueellaan ja jossain pönttöjä jaettiin jokavuotisten yhteisten metsäpäivien yhteydessä. Monesta metsänhoitoyhdistyksestä löytyi pönttölähettilääksi toimihenkilöitä, jotka olivat myös itse lintuharrastajia.

Lapset innokkaita

Hollolassa Paimelan alakoululaisilla oli linnunpönttöpäivä 11.4. Keli oli vielä viileä, mutta aamun teoriatunnin perusteella

LINNUILLA ON PULAA SOPIVISTA PESÄKOLOISTA

Lintuja voi auttaa metsänhoidolla esimerkiksi

- **Jättämällä vahingoittuneita** puita lahoamaan pesäpuiksi
- **Tekemällä tekopökölöitä** hakkuun yhteydessä
- **Jättämällä metsätaloudellisesti** vähämerkityksellisiä kohteita käsittelemättä
- **Jättämällä säästöpuita**
- **Suojelemalla arvokkaita** metsä-alueita kokonaan suojelualueiksi

monet ekaluokkalaiset olivat jo nähneet yleisimpiä muuttolintuja tänä keväänä.

Teoriaosuudessa Mhy Päijät-Hämeen **Tii-na Mansikkamäki** kertoi lintujen elintavoista ja tarpeista, metsänhoidosta sekä siitä, miten kolopesijöiden elämää voi auttaa metsänhoidolla tai vaikkapa pesäpönttöjä ripustamalla.

Tai yritti kertoa. Ekaluokkalaiset osoittautuivat niin innokkaiksi lintukokemustensa kertojiksi, että hän ei meinannut saada suunvuoroa ollenkaan.

– Linnut kertovat myös siitä, miten hyvin meidän luontomme voi, kertoi Mansikkamäki.

– Mitä enemmän lintuja, sitä paremmin luonnolla menee.

Millaisissa metsissä on oikein paljon lintuja?

– Sellaisissa, missä on koivuja, siis lehtipuita. Ja ylipäättään monia eri puulajeja.

Lapset osasivatkin nimetä monia lehtipuita, kuten haapa, tammi, vaahtera, pihlaja. Kaikkia niitä löytyi myös koulun pihametsistä.

Opastusvideo facebookissa

Kevään keikkuen tuleminen vaikutti hie-man aikatauluihin. Pieksämäellä jouduttiin huhtikuun lopulla siirtymään sisätiloihin, kun takatalvi toi lunta liki parikymmentä senttiä juuri sinä päivänä, kun pönttöjä piti mennä ripustamaan.

Kampanjan tueksi saatiin myös hieno opastusvideo lintumies **Urpo Koposelta** Kymenlaaksosta. Video löytyy Metsänomistajat -facebook-sivulta www.facebook.com/Metsanomistajat/videos/396453837864460/

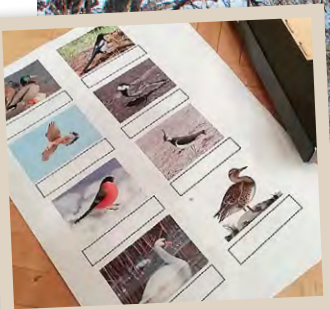

Maarit Jordan-Vallonen

Sulkavalla koottiin kevyitä linnunpönttöjä elementeistä.

Etelä-Savossa opeteltiin ripustamaan linnunpönttö tukevasti.

Lintuja opeteltiin tunnistamaan kuvien avulla.

Päijät-Hämeessä vietiin linnunpönttö korkeuksiin.

KANNATTAAKO MAIDON- TUOTANTO VAI EI?

Maidontuotannon kannattavuuteen ovat vaikuttaneet muun muassa heikko sato, ruokintakustannukset ja tuottajahinnan lasku. Tilojen arki voi olla hyvin erilaista, samoin näkökulma tuotannon kannattavuuteen ja jatkoon. Yhtä totuutta ei siis ole. Kerromme kaksi eri tarinaa maitotilan tulevaisuudesta.

Markku Vuorikari

Hennietta Dahlman

Jukka Ojantakanen uskoo maidontuotannon tulevaisuuteen.

Jukka Ojantakanen – positiivinen maidontuottaja Rantsilasta

Liisa ja Jukka Ojantakanen tila on Rantsilassa Oulun seudulla. Nykyinen neljäs sukupolvi on pitänyt tilaa vuodesta 2009. Toimintaa tilalla on ollut jo 1700-luvulla. Perheeseen kuuluu myös neljä poikaa, jotka osallistuvat tilan touhuihin kukin oman ikänsä mukaisesti.

Miltä näyttää maidontuotannon tulevaisuus, kun tilojen määrä vähenee mutta tuotantomäärä pysyy ennallaan?

– Nauta ja lypsykarja mahdollistavat pohjoisen elinkeinon, Jukka Ojantakanen muistuttaa.

– Lisäksi meillä on runsaat vesivarat ja viileä ilmasto. Maidosta kehitetään koko ajan uusia tuotteita, joita saadaan myös vientiin. Vaikka juotavan maidon määrä vähenee, käytetään tuotetusta maidosta jokainen murunen, ja koko ajan keksitään uusia innovaatioita. Teknologian kehityksellä on valtava merkitys.

Jo opiskeluaikoina Ojantakanen laskeskelu moneen kertaan, millaisia investointeja on tehtävä, jotta tila olisi kannattava. Kun pariskunta otti tilan haltuunsa sukupolvenvaihdoksen kautta, oli tilalla 50 lehmää.

Nyt lehmiä on 140 ja lypsyrobotteja kaksi. Tilalla on yksi vakituinen ulkopuolinen työntekijä ja lisäksi käytetään paljon urakointipalveluja peltotöissä.

Koskinivan tilalla on pitkät perinteet maidontuotannossa. Tuotantoon on investoitu vahvasti.

Voimaa verkostoista ja opinnoista

Liisa ja Jukka Ojantakanen ovat molemmat agrologeja ja pitävät kouluttautumista tärkeänä. Koko kymmenvuotisen tilanpidon ajan he molemmat ovat kouluttaneet itseään erilaisilla kursseilla ja toteavat, että ilman koulutusta ei nykyään pärjää.

Nykyisiä alan opiskelijoita Jukka Ojantakanen kannustaa lähtemään ulkomaan harjoitteluohjelmiin.

– Tekee hyvää nähdä minkälaista maataloustuotanto on muualla. Joka maassa on omat haasteensa.

Itse hän teki opiskeluun kuuluvan

harjoittelujakson Saksassa ja vaimo Liisa Uudessa-Seelannissa.

– Harjoittelupaikka kannattaa ehdottomasti hakea kauempaa kuin kotoa tai naapurista. Ulkomailla työskentely antaa uskoa omaan tekemiseen. Jokaisen itsenäisen maan tulee itse tuottaa ruokansa, se on globaalia vastuunkantoa ja huoltovarmuutta parhaimmillaan.

Vaikka talous onkin tiukka, saadaan voimavaroja ja apua jaksamiseen verkostoista. Oulun alueella on hyvin toimiva maidontuottajien verkosto. Myös nuoret ovat huomanneet, että ala on kiinnostava. Alueella onkin tehty hyvin investointeja.

Järjestötoiminta on myös verkostoitumista, joka auttaa jaksamaan. Jukka on MTK:n valtuuskunnan jäsen ja Liisa toimii paikallisessa yhdistyksessä sihteerinä.

– Järjestötoiminta ja osaamisverkosto on tärkeää, sillä yhdessä voimme paremmin vaikuttaa asioihin kuin siten, että jokainen huolehtisi vain omasta asiastaan. Yhdessä olemme vahvempia ja vahva osuustoiminta on Suomen maatalouden elinehto, Ojantakanen sanoo.

”Eessäpäin on parempi”

Jukka Ojantakanen kannustaa viljelijöitä nostamaan katseen rohkeasti tulevaisuuteen.

– Tulevaisuuden suunnitelmien pitää olla rohkeita, eteenpäin mennään vain tekemällä. Kun työ on mielekästä, niin uskoa tekemiseen löytyy.

Viljelijöiden uupumus on lisääntynyt ja taloudelliset paineet ovat jokapäiväisiä, mutta niihinkin löytyy apua.

– Omista suunnitelmista täytyy pitää kiinni vaikeinakin aikoina ja uskoa siihen omaan tekemiseen, Ojantakanen vinkkaa.

Moni on löytänyt avun Välitä viljelijästä -hankkeesta. Yhtenä isona parannuksena Ojantakanen mainitsee sähköisen tukihakujärjestelmän.

Ojantakanen on innostunut kehittämään toimialaa ja tsemppaamaan muita. Jos yhdenkin nuoren saa innostumaan niin se on mukavaa.

– Siitä vaan! Maidontuotanto on arvokasta korkean osaamisen yritystoimintaa siinä missä joku muukin. Pohjoisen puhdasta ruokaa tarvitaan takuulla myös tulevaisuudessa, hän kannustaa. ●

Sami Huovinen aikoo luopua lypsykarjasta ja kouluttautua metsäkoneen kuljettajaksi.

Sami Huovinen – uusi suunta opiskelemalla

Sami Huovinen on puolankalainen maitotilallinen, jonka mietteissä lehmistä luopuminen on ollut jo pitkään. Ajankohtaiseksi se tulee vuoden vaihteen tienoilla, kun Huovinen aloittaa opiskelun. Koulutus alkaa jo syksyllä, mutta kurssin aikana vanhemmat ovat apuna tilan töissä.

– Olen pitänyt maitotilaa yksin 11 vuotta. Aiemmin olin vanhempien tilan renkinä, yhteensä näissä hommissa tulee oltua 20 vuotta.

Huovisen nykyiseen navettaan sopii 12 lehmää.

– Pihatto oli haaveissa, mutta kalusto on sen verran vanhaa, että uutta pihattonavettaa varten olisi pitänyt tehdä remonttia ja investointeja.

Niin suureen panostukseen hän ei kuitenkaan halunnut ryhtyä.

Suunnitelmissa opiskelua

– Olin jo pitkään miettinyt mitä asialle voisi tehdä. Sain vinkin metsäkonekurssista Välitä viljelijästä -hankkeen toimihenkilöltä Jussi Pulkkiselta. Yhdessä mietittiin mitä vaihtoehtoja olisi. Pulkkinen otti selvää koulutuksista ja minä soitin koulun opettajalle. Siitä se lähti, Huovinen kertoo.

– Pelkkä teorian opiskelu ei tässä iässä oikein innosta, mutta tähän koulutukseen sisältyykin paljon käytännön tekemistä, 36-vuotias viljelijä kertoo.

– Myös omalla tilalla ja koneilla tehdyistä metsätöistä saa etua koulutukseen hakiessa. Koulutukseen oli lopulta helppo päästä.

Metsäkonekurssi kestää neljä kuukautta ja se järjestetään Kajaanissa ja Siilinjärvellä. Kajaanin osuuden hän käy kotoa käsin, mutta Siilinjärvelle on pidempi matka. Kurssin jälkeen Huovinen aikoo ryhtyä ”palkolliseksi” tilan omien töiden lisäksi.

Välitä viljelijästä -hankkeesta Huovinen kuuli MTK-Puolangan yhdistykseltä, jonka toimintaan hän on osallistunut aktiivisesti jo maaseutunuorissa. Tämän vuoden alusta MTK Puolanka, MTK Ristijärvi, MTK Hyrynsalmi ja MTK Suomussalmi yhdistyivät uudeksi MTK Ylä-Kainuiksi. Yhteistyössä toiminnastakin tulee aktiivisempaa.

Tulevaisuus näyttää nyt valoisamalta.

– Kesä menee normaaleissa maatalan hommissa. Syksyn kurssia Kajaanissa odottelen, Huovinen toteaa rauhalliseen tapansa. ●

Kun tekeville ei satu, kaikki voittavat.

Tiesitkö, että maatilayrittäjänä oma toimintasi ja huolellisuutesi vaikuttavat suoraan siihen, kuinka paljon vakuutusmaksuja maksat? Asiakkaanamme saat tukea turvallisuuden parantamiseen tilallasi, joka puolestaan näkyy sinulle pienempinä vakuutusmaksuina.

Kun vahinkoja sattuu vähemmän, kaikki voittavat.
Lue lisää lahitapiola.fi/maatilat

**Löydät meidät Okra-messuilta heinäkuussa,
tervetuloa!**

LÄHITAPIOLA

PITKÄ JUOKSULENKKI ON AR

Vie mennessäs, tuo tullessas, tee ollessas -menetelmällä tilan arki pyörii ja aikaa jää myös yhteisille harrastuksille.

Ullalta tulee viesti ”olen täällä kasvimaalla, aja tätä kautta”. Pellervolta saan vastaukseksi soittooni whatsappilla kuvan hakevaunun täytöstä. Vaikuttaa siltä, että tästä ei tule ihan perinteistä kahvipöytähaastattelua.

Olen tullut Uraisille **Ulla Heinosen** ja **Pellervo Kässin** tilalle kuullakseni, miten pariskunta, jolla on 120 lypsävän maitotila, neljä alle 8-vuotiaasta lasta, toisella palkkatyö tilan ulkopuolella ja molemmilla harrastuksena pitkien matkojen juokseminen metsässä, oikein elämänsä saavat sujumaan. Istutamme Ullan kanssa sipuleita samalla kun juttelemme juoksuharrastuksesta.

– Ensimmäisen ultrapitkän maastokisani kävelin ja hölkkäsin noin 5 vuotta sitten. Se taisi olla täällä Keski-Suomessa Halloween Hike. Kokonaismatka oli ehkä 50 kilometriä ja muistan ajatelleeni, että jalkoihin sattuu niin paljon, että en pääse kolme viimeistä kilometriä maaliin, Ulla muistelee.

Hölkkäilyharrastusta hänellä oli silloin takana peruslenkkeilyn lisäksi parin opiskeluaikana juostun katumaratonin verran.

– Keho kyllä tottuu, koska nykyään ei enää satu jalkoihin niin paljon.

Tilan töitä ja juoksua

Pellervo ajaa hakevaunun kanssa ohi ja sipulit on saatu maahan. Siirrymme pihalle, jossa Ulla haluaa näyttää minulle maapähkinät. Siis maapähkinäkasvin taimet, jotka ovat vanhassa pihasaunassa keinovalon alla varttuneet parikymmenttisiviksi.

– Halusin nähdä, miten nämä kasvavat. En tiedä, voiko Suomessa kasvattaa

Ulla Heinonen esittelee maapähkinöitä.

maapähkinöitä, mutta pitäähän kaikkea kokeilla, Ulla hehkuttaa.

– Tämmöisistä jutuista minä ainakin saan energiaa. Kun on jotain uutta ja jännää.

Pihalta löydämme Pellervon, ja istumme pientareelle muistelemaan juoksukokemuksia eri tapahtumista. Olen siis törmännyt pariskuntaan juoksupoluilla ja siitä idea lehtijuttuunkin lähti.

Maitotilan ja lapsiperheen arki ei mahdollista ihan perinteistä urheilija-elämää, vaan osallistumiset eri juoksutapahtumiin ovat olleet aika ex-tempore-henkisiä ja herättäneet hämmästyksiä ja kunnioitusta juoksupiireissä.

– Pari vuotta sitten Vaarojen maratonin 86 kilometriltä vapautui paikka edellisenä iltana. Kaveri soitti, että lähdetkö. Ulla näytti vihreää valoa ja sitten soitettiin lomittajat ja huoltoasemalta ostettiin mitä geelejä nyt löytyi. Seuraavana aamuna setämies kuskiksi, aamuneljältä matkaan, seitsemältä startti kisaan,

iltayöstä maaliin ja lihasopan jälkeen takaisin kotiin, Pellervo muistelee.

– Piti vielä itse ajaa paluumatka, kun kuski oli liian väsynyt.

Erikoisempaa laatuaikaa

Kässien perheessä juoksuharrastus on tuttu juttu. Pellervon molemmat vanhemmat ovat juosseet maratoneja ja ymmärtävät liikunnan merkityksen. He asuvat naapurissa ja auttavat tilan töiden lisäksi paljon lastenhoidossa.

– Muutenhan tästä ei yhdessä pääsisi ikinä minnekään. Meitä kun kaksi lähtee niin neljä pitää saada tilalle, lomittajat ja lastenhoitajat, Ulla toteaa.

– Olemme itse järjestetyssä lomituksessa, joten se toimii aika joustavasti, Pellervo kertoo.

– Aika pikaisia reissujahan nuo kyllä ovat, mutta usein hyvin tarpeellisia. Arjessa ei välttämättä toista näe päiväkausien. Sitten yhteistä laatuaikaa on se, että ajetaan Kuusamoon ja juostaan 4

JEN JUHLAA

Ulla Heinonen ja Pellervo Kässi ehtivät välillä tapaamaan pihamaalla.

kilometrin etäisyydellä toisistamme 55 kilometriä. Kun en saanut Ullaa kiinni, kun sattui vähän huono päivä, Pellervo hymähtää.

– Koko viime toukokuu meni aika väsyksissä ja sumussa. Siksi nyt päätettiin, että viljelysesonkikaudella ei lähdetä mihinkään juoksemaan.

Molemmat ovatkin ilmoittautuneet lokakuun alussa järjestettävälle Vaarojen maratonille - Pellervo 130 kilometrille ja Ulla 65:lle.

Kisan jälkeen heti kotiin

Ultrakisan jälkeen useimmat jäävät majoittumaan ja palauttelemaan kisapaikkakunnalle ainakin seuraavaan päivään.

– Meillä ei ole mahdollisuutta jäädä nuolemaan haavoja. Seuraavana aamuna on jatkettava tilan töitä, vietävä lapset hoitoon ja kouluun ja lähdettävä töihin, vaikka viikonloppu olisi mennyt käytännössä nukkumatta ja jalat olisivat siinä kunnossa, ettei pääse kahta rappusta ylös.

Eikö tilan töissä ole koskaan sattunut mitään väsymyksestä johtuvia vahinkoja?

– Ei. Eihän tämä nyt niin kovin fyysistä hommaa ole. Mutta juostessa on kyllä sattunut kaikenlaista, naureskelee Pellervo ja esittelee erimittaisia sormiaan, joista yksi meinasi jäädä Ylläksen kupeeseen tunturikivikkoon Ylläs-Hetta -ultrajuoksussa muutama vuosi sitten.

Haastattelun aikana Ulla on ripustanut pyykkiä ja koulunut taimet, Pellervo neuvonut harjoittelijaa aidantolppien laittamisessa, esikoinen on tullut koulusta ja tuonut postin. Muutama puhelukin on hoidettu. Seuraavaksi lehmät pitäisi päästää laitumelle ja hakea lapset hoidosta. Toimittajan autollekin tulee käyttöä kyytijärjestelyissä.

– Näinhän tämä menee, tuumaa Ulla, ja hyppää pyörän selkään.

Vie mennessäs, tuo tullessas, tee ollessas. Toimittajalle tulee sellainen olo, että pitäisi päästä äkkiä kotiin, lenkille ja kasvimaan laittoon. ●

Ulla kavereidensa Anu Vesisenahon sekä Tuija ja Arja Rantalaisen kanssa lähdössä kilpailuun.

”Juostessa on sattunut kaikenlaista.

POLKUJUOKSUA ULTRAMATKOILLA

Suomessa järjestetään

useita polkujuoksutapahtumia, joissa matkat vaihtelevat muutamasta kilometristä aina 170 km:iin. Mukaan voi lähteä retkeilymiehellä, harva on mukana mitalinkiihto silmissä.

Tapahtumakalenteri löytyy osoitteesta:
<http://www.trailrunning.fi/kilpailukalenteri-2019/>

Tilan isäntä Tuomas Silvaniemi kertoi koululaisille tilan toiminnasta.

MAASEUTU TUTUKSI KOULULAISILLE

MTK:n valtuuskunnan kevätkokouksessa palkittiin Vuoden Helmi. Tänä vuonna himoittu poika-pokaali matkusti Etelä-Savoon.

TEKSTI JAMI LAUTTALAMMI KUVAT JUSSI KIRMANEN

MTK Savonlinnan seutu ja MHY Etelä-Savo järjestivät maa- ja metsätalouspäivän kaikille alueen neljäsluokkalaisille 4.9.2018. Tapahtuma oli hyvin organisoitu ja loistava esimerkki siitä, mitä MTK- ja MHY-yhdistykset voivat tehdä yhdessä.

– Silvaniemen tilalla Savonlinnassa vieraili päivän aikana yhteensä 320 koululaista ja opettajaa. Neljäsluokkalaiset opiskelevat maa- ja metsätaloutta, ja näin lapset pääsivät näkemään asiat oikeassa ympäristössä, kertoo MTK-Savonlinnan seudun sihteeri **Sanna Hämmäläinen**.

Koululaiset saapuivat tilalle linja-autoilla porrastetusti useammassa ryhmässä. Päivän aikana kierrettiin reitti, jossa oli neljä rastia. Jokaisen ryhmän mukana kiersi oppaana vähintään yksi tapahtuman järjestäjistä.

Rasteilla havainnollisia esimerkkejä

Metsätalouden saloihin tutustuttiin seuraamalla metsäkoneen työskentelyä ja kuuntelemalla metsäammattilaisten kertomana, kuinka metsiä hoidetaan. Myös metsuri oli paikalla raivaussahojen sekä pottiputkineen näyttämässä

käytännön metsänhoito-oppeja.

Maatilarastilla lapset tutustuivat eri maaseudun ammatteihin. Tilan isäntä kertoi tilastaan, ja lapset pääsivät samalla katsomaan tilan pihatossa asuvia eläimiä. Eläinlääkäri kertoi työskentelystä tuotantoeläinten parissa, ja lampurilla oli mukanaan pässejä ja paimenkoira, joita lapset pääsivät silittämään.

– Rastilla kerrottiin myös maidontuotannosta ja paikalle oli varattu havainnollistamista varten lehmien päivittäinen säilörehu-, väkirehu- ja vesiannos sekä keskimääräistä lehmän päivämaitoa vastaava määrä maitopurkkeja. Ohjel-

Metsäkone tuli lapsille tutuksi aidossa työskentely-ympäristössä.

TIESITKÖ?

Metsänhoitoyhdistykset edistävät lasten metsätaloustietoisuutta toteuttamalla esimerkiksi koululaisten metsäretkiä. Metsäsäätiö tukee kouluyhteistyötä myös rahoittamalla koululaisten metsäpäivien linja-autokuljetuksia. Rahoitus tulee metsänomistajien puukaupan yhteydessä maksamista metsäsäätiömaksuista.

MTK-yhdistykset voivat hakea avustusta lasten tilatutumiskäyntien kuljetuskustannuksiin MTK:lta.

Ruokahävikkiin pureuduttiin omalla rastillaan.

Silvaniemen tilan pihapiiri Savonlinnassa tarjosi upeat puitteet koululaisten maa- ja metsätalouspäivään.

massa oli tietenkin myös käsinlypsyä leikkilehmällä, Hämäläinen kuvailee.

Kolmannella rastilla maa- ja kotitalousnaiset kuvailivat konkreettisilla esimerkeillä, kuinka paljon keskimäärin ihmiset heittävät ruokaa hukkaan. Lapset saivat vinkkejä, mitä kaikkea herkkua ruoantähteistä voi tehdä.

Lapset pääsivät tunnistamaan kotimaisia viljalajikkeita ja puulajeja, minkä lisäksi yhdessä mietittiin, mistä vessapaperi olikaan tehty. Myös biotalous tuli tutuksi.

– Kierroksen päätteeksi tarjolla oli monia kotimaisia herkkuja ja kotiin

vietäväksi jokaiselle luokalle oli varattu maa- ja metsätalousaiheinen paketti, Hämäläinen kertoo.

Hyväksi todettua jatketaan

Tapahtuma tehtiin pitkälti talkootyönä ja suunnitteluun oli käytetty paljon aikaa.

– Idea päivästä syntyi yhdistyksemme johtokunnassa, ja MHY innostui lähemmään mukaan päivän järjestelyihin. Sovimme, että jokainen johtokunnan jäsen osallistuu päivään tai hoitaa jonkun toisen tulemaan puolestaan. Lisäksi paikalla oli MHY:n väkeä, sidosryhmien

edustajia, maaseutunuoria, tilan väki ja heidän ystäviään. Mukaan oli saatu monia ulkopuolisia yhteistyökumppaneita, jotka lähtivät mukaan innolla, Hämäläinen kiittelee.

Oppilailta ja opettajilta saatu palaute oli pelkästään positiivista, ja he kertoivat saaneensa paljon tietoa tämän päivän maatilasta ja maatilain töistä.

– Tällaisen tilavierailun oheisohjelmien sanottiin sopivan loistavasti nykyiseen opetussuunnitelmaan. Tapahtuma saa jatkoa tämän vuoden syyskuussa, ja mukaan on ilmoittautunut jo yli 300 lasta, Hämäläinen iloitsee. ●

Turvaamme arkeasi,
tuemme työtäsi!

Mela-turvaa 50 vuotta, juhli kanssamme!

Tule mukaan juhlaristeilylle Tallinnaan 7.–8.11.2019. Luvassa mukavaa yhdessäoloa, asiaa työhyvinvoinnista ja huippuesiintyjä!

Risteily on tarkoitettu maatalous-, metsätalous-, poronhoitaja- ja kalastaja-asiakkaillemme.

Katso ohjelma ja ilmoittaudu mukaan: **mela.fi**

Tielanat & vaihtolavaperävaunut
ammattilaiselle

**FMG-tielanan tai vaihtolavaperävaunun
ostaja pääsee ilmaiselle opintomatkalle**

PIETARIIN

**FMG
MTK BONUS**

MTK ja FMG ovat sopineet bonusedusta
MTK:n ja SLC:n jäsenille vuodeksi 2019.
Jäsenet pääsevät opintomatkalle Pietariin
ostaessaan FMG:n vaihtolavaperävaunun tai
tielanan sopimuskauden aikana. Bonusetu
on voimassa kaikkiin vuoden 2019 aikana
tehtyihin kaappoihin.

**Kysy myös edullista
rahoitustarjousta**

**FMG-tielanat hinnat alkaen
22.350 € alv. 0%**

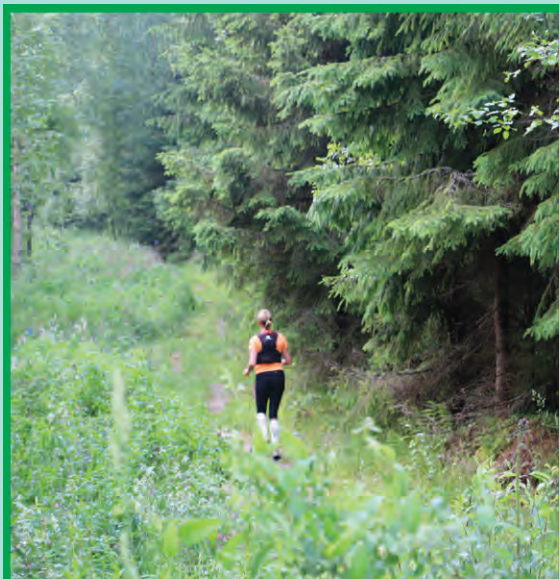
Yhteistyössä

SLC

→ **TERVETULOA LANA- JA PERÄVAUNUKAUPOLLE! ACCO SUOMI OY**
Lähimmän myyjän yhteystiedot saat
numerosta 020 45 501 tai www.agcosuomi.fi

-HAME

PANKISSA

**kortti-
peli**

HETE-
MÄKI

NÄYTTELIJÄ
MIIA

Nicon
isä

LEVYN-
TEKO-
VAIHE

TUN-
NUS-
TUK-
SIA

pö-
heikkö

HÄ-
RILLA

Rau- tio

VARMISTUS
KOULUAINNE

STÄHL-
BERG

LÄTKÄ-
KOVALTŠUK

TONNI-
KALASTA
PARKU

TAMPE-
REEL-
LA

WILSKMAN

PÄÄTÄ
RAN-
GAISTUS

HÄ-
PEIS-
SAAN

töhriä

TONA-
VAAN

VILJELIJÖILLE
HARMILLISIA
FILMI- OLLA
JOKI TIINENÄ

KORJATTAVIA
jäähän

JAA-
NA

HIHAN-
SUUSSA
PASOLI-
NIN TOKA

EX-KAUPPA-
KETJU

LASKEE
POHJAN-
MEREEN

NEU-
VOVA
PAISTO
ASTIA

KORISTAVAT
KEVÄISIN

LAPIN
MIES

paista-
misiin

-KIRJA

hoet-
tava

THURMA
AALTO
NEN

LAULAJA
KAIKKONEN

POI-
MIN-
NOT

VANHA-TAPIO

KÖY-
HALLA

HAALIA
HAL-
TUUNSA

TARUN TAIDE – TÄYTTÄ TAIKAA

Pyhännällä sijaitsevalla maitotilalla kevät on tehnyt tuloaan ja lehmät tervehtivät äänekkäästi. Muuten tilalla vallitsee täysi rauha.

Inspiraatio tauluihin löytyy usein omasta elinpiiristä.

Taru Vähäsöyrinki on maatilan emäntä ja taiteilija.

SEURAA TARUA SOSIAALISESSA MEDIASSA

Facebook:
Tarun taide

Instagram:
taruntaideart

Tilan isäntäveljekset ovat työn touhussa, mutta heitä emme tulleet tällä kertaa tapaamaan. Talon oven avaakin tilan emäntä, **Taru Vähäsöyrinki**, joka ohjaa minut suoraan ateljeehen.

– Tämä on tällainen työvaatevarasto, vierashuone ja ateljee. Huoneella on monta roolia, mutta se toimii hyvin.

Taru kertoo, että välillä pensselit löytävät teurastettuna lattialta, mutta siinä ne pahimmat tuhot ovatkin. Kissat eivät ole kynsineet mitään teoksia, pensseleiden tuhoaminen on kiinnostavampaa puuhaa.

Tarun haaveena olisi paikka, johon ei tulisi ylimääräisiä häiriötekijöitä, vaikka oven unohtaisikin auki.

– Olen tuolle isännälle yrittänyt vinkata, että aitasta saisi hyvän kotiateljeen, joka olisi ympärivuotisessa käytössä. Aitta on vielä työmaana, mutta ehkä tulevaisuudessa.

Taide vei jo lapsena

Huoneesta on näkymä navettaan, ja keskellä lattiaa seisoo maalausteline, johon nojaa näyttävän näköinen maisemateos. Taru istuu alas ja jatkaa maalaamista.

Maalaaminen on ollut koulusta lähtien hänelle mieluisaa. Kuvataiteesta hän sai kiitettäviä arvosanoja ja käsityötaito kulkee suvussa. Perheessä hän on kuitenkin ainoa, joka maalaa.

Laulua ja soittamista löytyy taas äidin puolelta. Sieltä se pulppuaa, luovuus on veressä. Muut käsityöt eivät kuitenkaan ole Tarun juttu.

– Mummut virkkaavat sukkaa ja lapasta silmät sidottuna, minulla se jäi yhteen lapaseen. Koulussa opettaja sanoi, että ei kannata toista tehdä. Silloin piti löytää joku toinen harrastus.

Harrastusta edesauttoivat syventävät taideopinnot Jokihelmen kansalaisopistolla, josta hänellä on tutkinto.

– Isä sanoi, että sinulla kun on taipumusta tuohon, niin sinun kannatta tuota tehdä, ja hänen rohkaisemanaan aloitin opistolla. Siitä olen kiitollinen, Taru sanoo.

Taru jatkaa aikuisopintoja Jokihelmen kansalaisopistolla, ja opettelee erilaisia tekniikoita.

– Siellä oppii myös tuntemaan muita nuoria ja täkäläisiä, joilla on sama harrastus, Taru kertoo.

Taidetta ja karjanhoitoa

Kun töitä alkoi kertyä, annettiin tauluja ystäville ja perheelle, jonka jälkeen sana kiiri eteenpäin. Naapuri, joka myös tekee käsitöitä, rohkaisi Tarua perustamaan toiminimen, ja siitä se sitten lähti.

Vuoden alusta maalaaminen on ollut sivutoimena ja tilaustöitä riittää. Yhteen teoksen tekemiseen kuluu koosta ja mallikuvan vaikeudesta riippuen noin 12-15 tuntia. Mitä enemmän yksityiskohtia, sitä enemmän kuluu aikaa.

Taru on pääsääntöisesti karjanhoitaja ja tilalla töissä. Hän on myös aktiivinen yhdistystoimija sekä MTK-Keskipisteen ja Pohjois-Suomen maaseutunuoorten puheenjohtaja. Miten aika riittää kaikkeen?

– Välillä pitää olla luova ja delegoida, kaikkea ei voi tehdä itse. Myös monipuolinen toiminta antaa paljon energiaa. Kaikki eivät ole yhtä puheliaita kuten minä tai ei ole mahdollista osallistua aktiivisesti, joten yritän toimia äänitorvena myös muille. Ja maaseutunuooret ovat Suomen suurin kaveriporukka.

Inspiraatio omasta elinpiiristä

Taru kertoo, että maalaamisessa palkitsevinta on onnistumisen tunne. Varsinkin tilaustöissä, kun tekijä näkee vastaanottajan ilon. Aito, ihana onnistuminen.

Maalaustyön touhussa unohtaa myös muut työasiat, kun keskittyminen on silmien edessä. Inspiraatiokin on käden ulottuvilla, sillä luonto ja maaseutu toimivat luovuuden lähteenä.

– Mieti, että jotkut maksavat päästääkseen maaseudulle ja luonnon läheisyyteen. Olen onnekas, että asun täällä, Taru sanoo.

Myös yhteisöllisyys on tärkeä osa luovuuden prosessia. Tarun neuvot harrastajille tai taiteilijan uraa miettiville ovat yhteisöllisyyden hakeminen ja koulutautuminen. Ajatuksia voi jakaa muiden kanssa, jotka ymmärtävät mistä on kyse.

Haaveena on oma näyttely, mutta siihen pitäisi ehtiä maalaamaan aika paljon toisiinsa sopivia teoksia.

– Ja se on ollut pieni ongelma, kun maalaukset viedään nopeasti käsistä.

Tulevaisuudelle on kuitenkin paljon suunnitelmia, mutta niitä Taru ei vielä paljasta. ●

Työasiat unohtuvat, kun maalaaminen vie mukanaan.

SARKA-MUSEO ESITTELEE VANHOJA TYÖTAPOJA

Sarka-museossa on maatalouksesineiden kokoelma, jollaista muualla ei ole. Suurin osa esineistä uudessa Ennen koneita -näyttelyssä on 1800-luvulta. Näyttelyssä voi tutustua entisajan maataloustöiden esineistöön ja työskentelytapoihin.

Ennen koneita -näyttely esineineen perustuu Helsingin yliopiston alaisen, vuosina 1938-2018 toimineen Viikin maatalousmuseon kokoelmiin. Kokoelmien juuret ulottuvat professori **Gösta Grotenfeltin** 1800-luvun lopulla aloittamaan maatalouksesineiden keruutyöhön. Hän aloitti keruutyön vaiheessa, jossa maataloutta alettiin uudenaikaistaa voimakkaasti.

Kokoelma lahjoitettiin Viikistä Sarkaan vuonna 2018, jonne sen esillepanoa varten rakennettiin uusi rakennus.

– Näyttelyssä esineitä on kaikkiaan noin 600. Kaikkien esineiden tekstit löytyvät multimedioista, Sarka-museon amanuenssi **Elsa Hietala** kertoo.

Viikistä tuotiin Loimaalle yhteensä noin 1400 esinettä, joista osa on tällä hetkellä varastoituna.

Koululaisten luokkaretkikohde

Sarka on suosittu luokkaretkikohde. Museon tiloihin on avattu Aitta-työpajatilaa, joka on pedagoginen, moniaistillinen tila koululaisille. Siellä voidaan järjestää työpajatoimintaa, esimerkiksi leivän valmistus aina viljan jauhamisesta leivän paistamiseen saakka onnistuu kahdessa keittiössä.

Vehmaan kirkonkylän koulun 3. luokka

Valion tuottama Matka maidon historiaan -näyttely on esillä Sarka-museossa.

oli tutustumassa Sarka-museoon koko päivän kevätretkellä. Näyttelyyn tutustumisen lisäksi he kolvasivat työpajassa itse suunnittelemaan puumerkkejä voiveitsiin.

– Retkellä kolmasluokkalaiset ovat saaneet tutustua siihen mistä ruoka tulee. Se on ollut ahaa-elämys monelle, koulunkäynnin ohjaaja Merja Heikelä Vehmaan kirkonkylän koulusta kertoo.

Museon näyttelyitä ja toimintaa kehitetään jatkuvasti. Meneillään on Ruokamuseo-hanke, jossa muun muassa tuotetaan ruoka-aiheisia sisältöjä museon olemassa oleviin näyttelyihin.

– Hankkeen tarkoituksena on tuoda esiin, miten maatalous liittyy jokaisen arkeen, ruuan kautta, Elsa Hietala sanoo.

Museon vaihtuvien näyttelyiden tilassa on tänä vuonna esillä Matka maidon historiaan -näyttely, jonka Valio on tuottanut. Kesällä Sarkaan voi mennä katsomaan myös kanoja, kaneja ja lampaita.

– Tähän mennessä kävijöitä museossa on ollut vuosittain noin 35 000, kaikkiaan kävijöitä on noin 80 000, kun

Vehmaan kirkonkylän koulun kolmosluokkalaiset kolvasivat suunnittelemaan merkkejä voiveitsiin.

mukaan laskee seminaari-, kokous- ja harrastekäyttäjät, museon johtaja **Sami Louekari** kertoo.

Sarka-museo on avoinna huhti-syyskuussa päivittäin klo 10-17. Talvikaudella loka-maaliskuussa museo on maanantaisin suljettu, ryhmille tilauksesta kuitenkin avoinna.

Museoon voi tutustua ja museon tiloja voi vuokrata myös aukioloaikojen ulkopuolella. Sarka-museo sijaitsee Loimaalla osoitteessa Vanhankirkontie 383.

Amanuessi Elsa Hietala on tyytyväinen Sarka-museon Ennen koneita -näyttelyyn.

KYLLÄ TEKEE TERÄÄ!

Tiesitkö, että monet vanhat sananlaskut tulevat entisajan maanviljelystä? Kylläpä tekee terää, totesi entisajan maanviljelijä hyvillään, kun vilja alkoi pellolla tehdä terää. Terä tarkoitti jyvää ja tähkää, joten tähkän ja jyvien kehittyessä vilja teki terää.

Suomalaisen ruuan päivä 4.9.2019

TULEVANA SYKSYNÄ LANSEERATAAN historian ensimmäinen Suomalaisen ruuan päivä. Sen tavoitteena on vahvistaa suomalaisen ruuan arvostusta ja Hyvää Suomesta -merkkiä suomalaisen ruuan tunnuksena.

Kampanjan avulla kutsumme mukaan kaikki suomalaiset valitsemaan lautaselle suomalaista ruokaa, jonka tunnistaa helposti, nopeasti ja luotettavasti Hyvää Suomesta -merkistä.

Kampanjan teemana on *"Onhan sinulla joka päivä suomalaisen ruuan päivä? Valitse hyvää Suomesta."*

Kampanja-aika on 15.8-14.9.2019 ja se näkyy mediassa, kaupassa ja Hyvää Suomesta -merkkiä käyttävien yritysten markkinoinnissa. Mukana kampanjassa ovat MTK, SLC ja Ruokatieto.

Toivomme viljelijöiltä aktiivisuutta siten, että peltojen reunat saatisiin liputettua Hyvää Suomesta -merkillä. Hyvää Suomesta -liput, -bannerit- ja -tarrat ovat tilattavissa MTK-liittojen kautta.

14.9.2019 on valtakunnallinen Osta tilalta! –päivä

NELJÄTTÄ KERTAA JÄRJESTETÄVÄ valtakunnallinen Osta tilalta! –päivä ja samana päivänä yhteistyössä järjestettävä Makumatka maalle –päivä kutsuvat tutustumaan oman lähialueen maaseutuyrityksiin, tiloihin ja tuottajiin. Päivään mahtuu muun muassa lähituotteiden suoramyyniä, hyvää ruokaa ja elämyksiä aina perunannostosta poniratsastukseen.

Tuottajat voivat ilmoittautua mukaan nettisivuilla: ostatilalta.fi.

Osta tilalta! –hakupalvelusta: <https://ostatilalta.fi/hae-tiloja/kartalla/> voi katsoa mukana olevat tilat. Ilmoittautuminen on maksutonta ja jatkuu aina 14.9 saakka.

Viimeisimmät uutiset tapahtumapäivästä saa näppärästi seuraamalla @ostatilalta Facebookissa tai Instagramissa.

Pohjois-Suomen maaseutunuorten #kiitosMTK -kampanja pyörii Instagramissa

POHJOIS-SUOMEN MAASEUTUNUORET KYLLÄSTYIVÄT

kuuntelemaan valitusta siitä, että MTK ei tee millekään asialle mitään. He päättivät ryhtyä toimeen ja alkoivat julkaista omalla Instagram -tilillään hakusanalla *"kiitosMTK"* erilaisia MTK:n läpi ajamia tavoitteita, jotka ovat viime vuosina auttaneet tai helpottaneet maa- ja metsätaloussammattien harjoittajien elämää.

Tässä muutama makupala. Katso lisää Instagramissa @psmanut

Jouni Mastokangas kiittää MTK:ta.

Sanna Leiviskä kiittää MTK:ta.

Mikko Niskanen kiittää MTK:ta.

Biokaasun tuotanto maatilalla –maatalouden sivuvirrat hyötykäyttöön

Biokaasun tuotanto maatilalla voi tarjota maatilalle lisätuloa ja parantaa kannattavuutta. MTK tarjoaa jäsenetuna asiantuntija-apua biokaasuinvestointeihin.

TEKSTI EMMA PIHKALA

Maatilan biokaasulaitos on laajasti maatilan kokonaistoimintaan ja talouteen liittyvä investointi, joka vaikuttaa positiivisesti tilan ravinne- ja energiaomavaraisuuteen sekä lannan käsittelyyn ja logistiikkaan. MTK:n jäsenet pääsevät jatkossa hyödyntämään ympäristöliiketoimintaan erikoistuneen Envitecpolis Oy:n asiantuntijuutta maatilakohtaisten biokaasulaitosten suunnittelussa.

Jäsenetusopimukseen kuuluu jäsenalennus kahdesta biokaasuinvestointiin liittyvästä palvelutuotteesta. Selvitä alustava kannattavuus biokaasuinvestointille hyödyntämällä Maatilan Startti-pakettia. Pidemmälle prosessissa auttaa Investointiluotsi.

Tutustu jäsenetun:
www.mtk.fi/-/envitecpolis

Maatilan biokaasulaitos on tätä päivää.

Envitecpolis

**”Biokaasu
tarjoaa
lisätuloa.”**

Henrietta Dahlman

Biokaasuinvestoinnin kannattavuus maatilalla kannattaa selvittää, jos nämä tai osa näistä toteutuvat:

- Sähkönkulutus vähintään 150 000 kWh/v
- Lämmöntarve vuodessa esim. 150-200 m³ haketta, 30 tn pellettiä tai 10 000 l polttoöljyä
- Jos maatilan nykyinen lämmitysjärjestelmä vaatii korjaus- tai uudistusinvestointia
- Jos lannan pumppauksessa/levityksessä haasteita (esim. korkea kuiva-aine)
- Jos hajuton liete mahdollistaisi lähipeltojen hyödyntämisen
- Jos vuokrapelloilla on rajoitettu raakalannan levitystä
- Jos nykyinen kuivalantala vaatii laajennus- tai korjausinvestoinnin

MTK:n kiertotaloustiimin vetäjä lakimies Minna Ojanperä (vas.), maatalousyrittäjä Heikki Teittinen, Envitecpolis Oy:n Mika Arffman ja Heidi Siivonen Maaltavastaajat-podcastin äänityksissä.

KUUNTELE LISÄÄ AIHEESTA!

MTK:N OMA MAALTAVASTAAJAT-PODCAST

kertoo, miten maatalouden sivuvirrat saadaan biokaasun avulla hyötykäyttöön. Heidi Siivosen seurassa Envitecpolisin toimitusjohtaja Mika Arffman, maatalousyrittäjä Heikki Teittinen sekä MTK:n kiertotaloustiimin vetäjä, lakimies Minna Ojanperä.

Podcastin löydät: soundcloud.com/maaltavastaajat/jakso-31-biokaasun-tuotanto-maatilalla

NIMITYKSET

Agrologi (AMK) Elina Nummela on aloittanut MTK Keski-Suomen järjestöagrologina 14.2.2019. Nummela on aiemmin työskennellyt 4H-järjestössä ja MTK Hämeessä järjestöassistenttina.

Saara Patama (agrologi, maatalousekonomian maisterivaiheen opiskelija) on aloittanut asiantuntijana MTK:n maatalouslinjalla 29.4. Patama on työskennellyt aiemmin mm. MTK-Keski-Suomessa

hanketehtävissä sekä harjoittelijana maa- ja metsätalousministeriössä.

Restonomi (YAMK) Kari- ta Toivanen on aloittanut MTK Häme ry:n Ruokavies- ti-hankkeen tiedottajana 1.4. 2019. Viime vuodet hän on vastannut Petäys Lakeland Resortin myyn- nistä ja markkinoinnista.

KALENTERI

3.-6.7.

Okra-maatalousnäyttely, Oripää

15.-19.7.2019

Suomi-Areena, Pori

4.9.

Suomalaisen ruuan päivä

11.-12.9.

Kuntamarkkinat, Helsinki

14.9.

Osta tilalta -päivä

Ristikon
ratkaisu

MPÖ^{Plus}

Vallankumouksellinen työkonediesel vaativiin olosuhteisiin

MPÖ PLUS -TYÖKONEDIESEL on ensimmäinen erityisesti työkoneiden dieselmootoreille suunniteltu moottoripolttoöljy. Sen laadukkaat lisäaineet puhdistavat polttoainejärjestelmää ja myös pitävät sen puhtaana. Puhdas moottori pääsee käymään täydellä teholla, minkä seurauksena kulutus ja käyttökustannukset pienenevät.

MPÖ Plus toimii ensiluokkaisesti kaikissa työkoneiden dieselmootoreissa ja suoriutuu erityisen hyvin pölyisissä ja kovaa vääntöä edellyttävissä olosuhteissa.

Myyntissä polttoöljyä myyville St1- ja Shell-asevilla sekä suoratoimituksina asiakkaan säiliöön.

Lue lisää www.st1.fi/mpo-plus

Tilaa numerosta 0800 166 266

MAASEUTUNUORET

**pikkupaalin verran edellä -
jo vuodesta 1985**

Maaseutunuoret **MTK**